

I. Seznam příloh

Rozhovory s učiteli

První hromadné třídní schůzky

Učitelka A

Já: Jak jsi se na ty třídní schůzky vůbec připravovala?

Učitelka: Tak já psychicky. Ne, a ještě tak, že mám zavádějící učitelku tady. A vlastně v paralelce mám zkušený paní učitelky. A před tím, než ty schůzky vůbec proběhly, tak jsem si s nimi povídala o tom o čem oni si budou povídat s těma rodičema. A psala jsem si body a napsala jsem si takovou strukturu, kterou ti můžu ukázat, jestli chceš, o tom, co bych tam vlastně chtěla říct, abych se nezapomněla. Takže jsem přemýšlela nad tím, co jim řeknu a taky vlastně nějaký sled těch informací. Takže jsem to měla u sebe napsaný a dívala jsem se do těch bodů, a to jsem jim všechno řekla.

Já: Takže sis vlastně připravila nějaké body, a to jsi pak i konzultovala s kolegy.

Učitelka: Ehm, já už vlastně předtím jsme si povídaly o tom, co se tak říká běžně, na těch třídních schůzkách, co my bychom chtěly říct. Byly to různé věci, jako že třeba i jsme si říkaly, že nechceme na jednu stranu, aby ty schůzky trvaly hodně dlouho. Že třeba necháme i na rodičích, na co se nás potom zeptají. Potom jsme měli ještě jedny třídní schůzky, a ty byly o týden později, na kterých se doladilo, co se třeba nestihne.

Já: A byla tam i nějaká tvá iniciativa? Nebo to byly takové organizační body, které se musí projít.

Učitelka: Teď musím vzpomínat, jak to bylo. My jsme to konzultovaly spolu vše s těmi učitelkami. Protože jsou třeba věci, které by mě nenapadlo říci. A je důležité je říci, když mám ještě všechny rodiče pohromadě. Takže ohledně těchto věcí bylo to největší konzultování, na co nezapomenout, abychom potom třeba neterorizovaly ty rodiče e-mailly.

Já: A všechny kolegyně jsou také učitelky prvních tříd? A nejsou začínající a zkušené paní učitelky?

Učitelka: Nejsou začínající a jsou to zkušené paní učitelky.

Já: Co pro tebe bylo na přípravách nesložitější? Ať už po té psychické, nebo organizační stránce?

Učitelka: Já jsem popravdě tou dobou procházela státnicemi a hodně mě to naučilo si to nebrat a připravit se na to poměrně rychle. A já jsem spíš nejvíc byla nervózní z toho, že během prvních pár minut s těma rodiči, si uděláme nějaký názor na sebe. Takže já jsem si říkala, že ten dojem je asi ještě důležitější než to, co si budeme doslova říkat, co stihneme a co nestihneme. Já jsem si říkala, že ta struktura je pro mě asi méně důležitá než to, jaká tu bude nálada. Takže jsem si už od začátku řekla, jak jsem to říkala už předtím, že s nimi budu komunikovat tak, jak komunikuji. Hodně rodičů jsou mladí rodiče, takže jsem se tu už ty první třídní schůzky smáli a vtipkovali a bylo to hodně takové odlehčené.

Já: Tak to je také rozdíl od těch ostatních třídních schůzek, co jsem viděla, protože ten úsměv a odlehčení atmosféry, která je přátelská, tak to se tu dělo. Dobře a tvé obavy z třídních schůzek?

Učitelka: Mé obavy jsem měla jedny, a ty jsem měla celkově i s tím až začnu učit, a to byla práce s mojí osobní asertivitou. A to, aby mě rodiče vnímali, že i když jsem kolikrát o deset let mladší, než jsou oni, tak v uvozovkách vím, co dělám a jsem tu z nějakého důvodu. Víš? To byl asi můj největší strach, že by mě třeba nebrali rodiče tolik vážně, nebo že by mě nějakým způsobem nerespektovali jako učitelku, protože mnoho z nich je co se týče ne jako výchovy dětí, ale zkušený a starší lidi než jsem já, takže to byl můj takový strach číslo jedna.

Já: No my jsme si prošli 5 let v oboru a jsme v něm profíci by se dalo říct, takže za tím si musíme také stát a nebát se si říct, že tomu také rozumíme a nebrat každou připomínku rodičů, kteří si myslí, že vše znají a ví nejlépe.

Učitelka: Tak tak. No, tak to byl můj strach číslo jedna.

Já: Ustupovaly pak tvé obavy, když začaly třídní schůzky? Jestli strach a stres ustupovali a co k tomu případně dopomohlo?

Učitelka: Já si myslím, že k tomu dopomohla právě celková nálada, která tu panovala, protože jsem byla hodně nervózní, když jsem viděla pohled rodičů, jak si mě prohlíží.

Já: A nevědí, co mají čekat.

Učitelka: Ano, a nevědí co čekat a vlastně takové to očekávání, jak na tebe koukají. A pak když vlastně viděli, že já jsem hodně hovorná a hodně si s nimi povídám a ptám se co si o tom myslí a jaký je jejich názor a že toto je má představa. Ale třeba kdy se já nevím, od těch základních věcí, což je třeba šťáva, která se tu řešila, to jsem si vzala právě od těch ostatních paní učitelek, tak říkám, „že bychom tu mohli nakoupit šťávy.“ A ozvali se rodiče, kteří jsou třeba takový, že nepoužívají moc cukr a tak dále, tak vlastně řekli, že se snaží moc nesladit a vést k tomu i děti. A tak jsem se zeptala, co oni tedy na to, „chtěli byste to tak? Nemusíme mít ty šťávy.“ No a většina rodičů řekla, že ne, že chtějí vodu, a tak jsem si to odsouhlasila jako odškrtnuto. A vlastně to byla taková spolupráce.

Já: A nedocházelo tam k nějakým střetům ze strany rodičů? Že by sis říkala, zda máš ustoupit a udělat co chtějí, nebo si za tím stát a říct si, že ty jsi tu paní učitelka a vím co dělám, takže si spíš prosadím to, co si myslím, že je ta správná cesta.

Učitelka: Já jsem si celkově řekla, že budu dělat to, v co věřím, ale zároveň se budu snažit v určité míře vyhovět i těch rodičům. Takže třeba když za mnou poté přišla jedna maminka a začala mi říkat, že ten její kluk pracuje, ale je na něj potřeba trochu tlačit a abych na něj trošičku sem tam dupla a byl to úplně první školní den, tak jsem té mamince řekla, že jsme tu první den a že uvidím, jak ten chlapec pracuje a postupem času se to vše vykrystalizuje. Že takovéto věci nemá cenu řešit první den, když ta škola vlastně ještě nezačala. A celé ty první dny a první měsíc budou hodně seznamovací a bude to hlavně o těch pravidlech chování, což je vlastně pořád. Že uvidíme, jak to časem vše půjde.

Já: Už jsme tu o tom trochu mluvily, jak si myslíš, že tě rodiče vnímali?

Učitelka: Já si upřímně myslím, že dobře, protože hodně rodičů si chtělo i po třídních schůzkách hodně povídat a celkově jsem s rodiči stále hodně v kontaktu. A kdy řešíme věci, které jsou důležité, tak že spolu můžeme otevřeně komunikovat. Otevřeně napsat, co se děje a oni se mi i nějakým způsobem otevírají, nebo mi sami píší zpětné vazby, že chodí děti domů spokojení, nebo co se jim nezdálo. Tak celkově spolu hodně komunikujeme.

Já: Tak to vypadá na harmonický průběh.

Učitelka: No jo, tedy já z toho ten pocit mám. Nebo takhle, snažím se nebýt hodně kritická i k sobě. Asi to nebylo perfektní, ale zatím to vypadá dobře.

Já: Takže i v průběhu třídních schůzek jsi z mimiky, jejich výrazu a celkově měla dobrý dojem.

Učitelka: Jako bylo pár rodičů, kteří třeba úplně nesouhlasili, co se týče nedávat tolik známky a formativní hodnocení. A protože naše škola má i známky, tak jsem těm rodičům řekla, že to bude vybalancované, ať se nebojí. Ten, kdo chce známky a libuje si v tom, tak mu to bude dopřáno, protože ty známky máme. Kdo naopak ne, tak bude rád, že se budeme snažit třeba hodnotit formativně.

Já: Takže máte skloubené formativní a známkové hodnocení. Také už jsem narazila na to, že čím dál tím více chtějí a přistupují rodiče k tomu, že chtějí formativní hodnocení. Tak tedy docela i docházelo ke střetům s paní učitelkou.

(vyrušení od paní uklízečky a přesun do jiné učebny)

Já: Co ti běželo hlavou, když se odehrávaly třídní schůzky?

Učitelka: Já jsem pracovala na takový zvláštní mozkový režim, protože jsem vůbec nad ničím jiným v tu chvíli nepřemýšlela. Jak jsem byla vnitřně nervózní a nedávala jsem to na sobě znát, držela jsem se bodů a zároveň jsme si s rodiči povídali, tak to ze mě tak zvláště spadlo, i když jsem byla nervózní.

Já: Dobře. Teď je tu otázka na atmosféru, kterou jsme už rozebíraly. Ta atmosféra jsi říkala, že byla uvolněná, mně přijde harmonická.

Učitelka: Jo jo jo, my jsme se sešli a bylo nás třeba padesát rodičů. Tak je jasný, že každý rodič je jiný, takže bylo vidět, že když třeba někteří ti rodiče projevovali své názory, že s nimi někteří úplně nesouhlasili, ale protože ti rodiče jsou hodně takový, jak to říci, takový sociálně zdatný mi přijdou, tak nikdo neměl potřebu to nějak negativně komentovat. Že jen někdo řekl, s tím já úplně nesouhlasím, třeba to hodnocení, protože moje dcera chodila někam do školy, paní učitelka je hodnotila formativně. No a ona neměla žádné známky a vlastně toho moc neuměla. A vlastně jsem musela reagovat i na takovéto věci. Já už ani nevím, co jsem říkala, jak jsem byla taková nervózní. Anebo jeden tatínek se bál a úplně otevřeně mi řekl, jestli plánuji rodinu a děti. Že abych neotěhotněla a neodešla těch dětem.

Já: No jasně, to rodiče mají takový očekávání, že když si tu vypláte vztah, tak abys pak neodešla.

Učitelka: Tak že až takovéto otázky tam padaly na těch úplně prvních schůzkách, tak ale nějak jsme to skoulely.

Já: A byla jsi nějak připravená na to, že kdyby se to třeba neubíralo takhle dobrým směrem, tak nějak na to zareagovat, zlepšit a odlehčit tu atmosféru? Jak říkám, ty mi přijde, že opravdu úsměv na tváři máš stále.

Učitelka: Tak já jsem i takový člověk, že mám ráda vtipy a takový věci, a i komentáře takový. To bylo fajn, že když mi třeba ten tatínek řekl „doufám, že neodejdete“, tak říkám, „třeba budete chtít, abych odešla“. Tak to bylo fajn, nebo já z toho mám teda aspoň ten pocit.

Já: Takže to bylo tak uvolněné, že došlo i na takové vtipy, které nemusely být připravené.

Učitelka: Jo, bylo to fajn. Rodiče na těch třídních schůzkách se i ptali, jestli spolu něco podnikneme, že třeba půjdeme opékat buřty. A já, „tak když najdete kde“. A někdo už plánoval zahradu a kam dáme oheň. Mě to hrozně překvapilo a měla jsem z toho strašně dobrý pocit, z těch schůzek. Ale trvaly asi hodinu a půl, byly dlouhé.

Já: Začínáte, první třída, tak myslíš si, že kdy přicházeli rodiče s nějakými předsudky? Ty se třeba i změnil v průběhu třídních schůzek.

Učitelka: No ti rodiče, ti si prošli asi největším šokem, jak bylo těch osm ráno a vedli si sem děti a já jsem tu čekala. Sousta rodičů se na mě podívalo jako, co? A já jako dobrý den, já jsem Aneta, třídní učitelka. A vlastně když jsem viděla, že spousta rodičů si mě prohlédla, tak jsem si řekla, že musím udělat nějaký „icebreaker“, tak jsem jim řekla, „no viděla jsem, jak jste se na mě koukali,“ a pak, „ano, jsem opravdu učitelka.“

Já: Neuklidnilo tě to, v osm ráno, že na tebe takhle pohlíželi, před těmi odpoledními schůzkami.

Učitelka: Právě, určitě. Protože vlastně už tam to ráno, než to celé začalo, a ty děti čekaly v lavicích, tak jsem to řekla no, že jsem je viděla, jak na mě koukali a že jsem mladá učitelka, že teď končím fakultu a že mě v září čekají státnice. Všechno jsem to na ně vybalila vlastně už v těch osm ráno, když jsme se tu všichni sešli a viděla jsem, jak na mě někteří koukají.

Já: To asi také pomohlo, jak jsi šla s „kůží na trh,“ opravdu otevřeně.

Učitelka: Asi jo, že vlastně pár kamarádů mi předem říkalo: „nemusíš s nimi hned tak vtipkovat a být tak rozverná, můžeš být víc profesionální, a to až potom“ a já, že uvidím,

jak se to celé bude odvíjet, protože já cítím, že i mě tohle dělá šťastnou, že takhle můžu komunikovat s těmi lidmi a můžu s nimi takhle mluvit. Že když vlastně nasadila nějakou tvář, tak bych se necítila jako já asi, no. Cítím to tak.

Já: Určitě, že to každému vyhovuje jinak. Někdo si radši udržuje odstup, aby tam nedocházelo moc k těm střetům, aby se moc neangažovali rodiče, co se chodu třídy týče.

Učitelka: Oni jako popravdě ze začátku ti rodiče byli, strašně moc jsme si psali a všechno je zajímalo. Teď to jako ustupuje a už i ti rodiče, protože my máme třídní stránky a píšu jim tam úplně všechno, a hodně komunikujeme, tak nemají ti rodiče, co jsem zjistila, už ani potřebu se nějak doptávat tím pádem. To jsem si vlastně říkala, že může být i taková zpětná vazba pro mě, že ti rodiče už ani nemají potřebu mi jako psát osobní e-maily co se děje a tak. Že mi přijde, že je to otevřené, takové transparentní najednou vše. Doufám, věřím v to.

Já: To je fajn.

Učitelka: Teda moje domněnka. Nevím, jaké to je.

Já: Jak jsi se během třídních schůzek cítila, to už tu tak rozebíráme. Tvůj názor na rodiče jako kolektiv, individuálně, bych taky řekla, že jsme už probraly. Někaký krizový okamžik se nevyskytl v průběhu?

Učitelka: Ne, krizový okamžik jsem měla na druhých třídních schůzkách, protože jsem v ten den měla státnice a poté šla na schůzky, a to jsem na to nebyla skoro připravená. To jsem si rychle sepsala body, co s nimi chci probrat a vypadala jsem trochu „vymletě“. A ti rodiče na mě koukali a já jim říkám: „Já se omlouvám, já jsem dnes udělala ty státnice.“ A oni: „ježiš tak to gratulujeme!“ A já: „No, já se omlouvám, já jsem trošičku jinde myšlenkami, jsem unavená.“ A oni: „No, tak hlavně že jste byla myšlenkami tam v té škole.“ A já říkám: „No to bylo to hlavní. Ale nefunguji tak jak bych si představovala v ten den.“

Já: Tak teď už můžeš myslet jen na tuto školu.

Učitelka: Strašná úleva.

Já: Také se těším. Probíhaly tedy třídní schůzky podle tvých představ?

Učitelka: Já se snažím nemít domněnky a představy. Takže já jsem si nic nepředstavovala.

Já: Neidealizovala.

Učitelka: Hm.

Já: Nešla jsi do extrému, že to bude probíhat strašně dobře?

Učitelka: Ne, Já jsem neměla očekávání, Já jsem si řekla, že uvidím, jaké to bude a že doufám, strašně jsem doufala, že ti rodiče uvidí, jaká jsem. V to jsem doufala.

Já: A to si myslím, že se i stalo. Proto to probíhá i tak dobře. Udělala bys ještě něco jinak, když je teď po třídních schůzkách? Nebo možná i s přípravou na ty další třídní schůzky?

Učitelka: Říkala jsem si, že když by byly příští třídní schůzky a rodiče by počítali s tím, že zase budou trvat třeba hodinu, tak by tam udělala i různé aktivity pro rodiče. Takže já jsem koukala do různých knížek, na takové ty věci, že rodiče mají dotazníčky, a obcházejí se, kdo kdy dostal pětku, za co měli poznámku, kdo spal kdy ve škole a nejhorší a nejlepší zážitek. Takže bych udělala asi i toho možná. Ale oni se ti rodiče hodně znají. Že děti tu už chodily i do školek a většina z nich jsou z téhle školy. Takže jsem si říkala, že úplně takovou aktivitu nechci dělat na úplně první třídní schůzky, protože nevím, jak se znají a neznají ti rodiče. A někteří se znají, a někteří ne, takže jsem si říkala, že bych takovou aktivitu udělala až později třeba. Na nějakém setkání.

Já: Tak to se těším, jak to dopadne a až si o tom popovídáme. Další tipy, co by bylo dobré během třídních schůzek zrealizovat?

Učitelka: Jo no já nevím, já jsem hodně začátečník, ale dopadly dobře.

Já: Tak to mě těší a vypadá to, že to opravdu probíhalo dobře, tak až harmonicky.

Učitelka: Ti rodiče jsou celkově jako hodně fajn, musím říci. A mě asi hodně motivovalo to, že jsem chodila k jedné paní doktorce, a zrovna ona má dceru v první třídě. A říkala mi: „Mně hrozně vadí, že se v těch osm zaklapne škola, a mám pocit, že to je hrozně taková uzavřená jednotka a že tam nikdo moc nevidíme a že ta paní učitelka s námi moc nekomunikuje, vůbec nevíme, co se tam děje.“ A já jsem teda taková, že musím hodně pracovat se svou energií a to, že třeba když mi sem třeba přišli rodiče, s kterými jsme něco řešili, byly nějaké třeba i kázeňské problémy, a my jsme si chtěli popovídat s těmi rodiči, o tom, kde je zakopaný pes. Tak dost často mi ti rodiče přišli třeba na hodinu a tady učitelka z paralelky mi říkala ale, že hodina jí přijde hodně na ty rodiče. Já ale cítila nějakým způsobem, že to je dobře, když mě vidí poprvé. Protože já jsem studovala ve Švýcarsku semestr a byla jsem tam v první třídě na souvislé praxi. A ten pan učitel měl tripartity, a trvaly třeba hodinu, tři čtvrtě hodiny. A já jsem si úplně řekla, že to je ale

takový model, který bych já úplně chtěla hrozně. Že jsem úplně počítala, že budu unavená celý ten první rok a že to bude „masakr“. Ale že vlastně mi přijde, že je důležité si s těmi rodiči nějakým způsobem udělat to osobní pouto k sobě, aby věděli, že i když se něco děje, tak že to myslím dobře, že ty děti mám ráda, že furt jim říkám, že nemám ráda škatulkování, a že když něco řešíme, tak je to proto, aby to fungovalo dobře, ta skupina.

Já: Mně tady přijde, že utvářet ten vztah s rodiči je čím dál tím více důležitější, že jsou větší součástí školy. Dobře, tak já moc děkuji.

Učitelka B

Já: Tak já bych se ráda zeptala, jak jsi se na ty třídní schůzky připravovala a z čeho jsi čerpala, nebo s kým jsi spolupracovala?

Učitelka: Tak u nás na škole je to tak, že vždycky dostaneme informace od paní ředitelky, co chce, abychom tam řekly. I máme každý týden porady, takže se to tam i třeba probírá, co chtějí přímo jako z vedení. To jsou takový ty hlavní věci, co se týkají celé školy. Takže jedna věc je, co nám vlastně řekne vedení, co máme na těch třídních schůzkách říct. Druhá věc je samozřejmě to, že tím že já jsem třeba začínající učitelka, tak jsme se sešly s tou druhou paní učitelkou, která jako vede ty třetí třídy a s ní, a ještě s jednou kolegyní co má stejnou paralelku, tak jsme se vlastně domlouvaly, co budeme...takže to byla hodně společná příprava. No a potom jsou samozřejmě věci, které sám člověk chce třeba říct, tak ho to napadne no, takže to bylo, jak jsme se připravovaly, nebo jak jsem se připravovala, že jo, je ta otázka?

Já: Ehm, ehm.

Učitelka: No, takže částečně bylo vlastně dáno, co tam máme říct, takže ta příprava byla jenom v tom, že jsem si to že jo přečetla.

Já: Informační...

Učitelka: Ty informace ale hlavně potom fakt jsme měly já nevím, asi hodinovou schůzku přímo ten den s tou, ne že hlavní učitelkou, ale jestli to tak můžu říct, no a tam jsme si i říkaly co budeme říkat. A i tím že ona je zkušená, tak ona myslím taky nějak už to měla předem myslím napsané fakt i v bodem, co máme říkat, takže jsme to dost i pak podle ní kopírovaly. Ale samozřejmě, že jsem i vnesla potom já sama do toho něco, no.

Já: A vzpomínáš si na nějaký inovační prvky, nebo ta iniciativa vlastní?

Učitelka: Tyjo, co tam mohlo být no, škoda že to teďka nemám před sebou, co jsem tam přesně říkala, to jsem si mohla vzít. (povzdech) To si teďka asi nevzpomenu, pardon.

Já: To je v pohodě, v pohodě. Co pro tebe bylo na té přípravě nejsložitější.

Učitelka: Protože těch informací bylo hodně, tak asi pro mě bylo nejtěžší jako to pořadí těch informací. Jak to udělat, jak ty informace seřadit, aby at' už dávaly hlavu patu. No, takže asi tohle. Tím, že to byly fakt ty úvodní třídní schůzky na začátku roku, tak se tam hodně řešily organizační věci a tak dále. A bylo toho hodně, takže nejtěžší pro mě bylo fakt jako si udělat osnovu a co kdy budu říkat.

Já: Takže to jsou takové ty organizační věci. A třeba když jsi přemýšlela o tom setkání s rodiči, takový vlastně nějaký první dojem, a víc taková ta emoční stránka těch příprav třeba?

Učitelka: Tak samozřejmě, že jsem byla trošku nervózní, to je asi samozřejmé. A jedna věc, co jsem přemýšlela nad tím, tak co třeba budu dělat, když mě ti rodiče nebudou poslouchat, nebo takhle, protože jsem si říkala, že ty třídní schůzky budou dlouhé, a je samozřejmě těžké udržet pozornost a věděla jsem, že to bude, třeba tu hodinku. Tak jsem měla spíš strach najednou, aha, jak to udělat, když najednou se tam budou ti rodiče bavit a tak dále, tak už nemůžu jak na ty děti, že jo buďte prosím potichu, už jsou to dospělí lidé, takže jsem se asi i obávala tohohle, no.

Já: Pak vlastně nějaké ty reakce rodičů, nebo jak by jsi mohla být vnímána těmi rodiči, to sis připouštěla?

Učitelka: No já jsem tam v jednom momentu, to se mi zrovna stalo, že jsem asi i tou nervozitou, no hlavně asi tou nervozitou, jsem asi hodně začala máchat rukama a nejsem si jako úplně stoprocentně jistá, ale myslím si, že jsem nějakého rodiče jako viděla, at' už jako napodobovat ty ruce, a že to asi říkal tomu rodiči vedle, a něco i takhle možná i prohodil, (*máchnutí rukama*) jako nejsem si jistá, to jenom co jsem si tak všimla, že se to zrovna stala tahle situace. A najednou jsem si říkala, no a sakra, a teď jako trapas, co si o mě ti rodiče myslí, že tady jako mávám rukama a tohle. Tak v tom momentu jsem si říkala dost, dobře, chytnu si ty ruce, budu je mít v klidu, takže to byl jeden takový moment, no.

Já: A patří tohle třeba k něčemu, co sis říkala, že to je vlastně třeba věc, kterou hodně děláš, tak že třeba před těma třídními schůzkami by sis řekla, že by sis na to nějak dala pozor, že bys to chtěla kontrolovat, nebo protože třeba někdo má problém s tím, že není

dostatečně, nemá dostatečně hlasitý projev, tak si třeba řekne ano, musím obsáhnout tu třídu, tak se budu soustředit na to, že budu mluvit a artikulovat a mluvit dostatečně nahlas.

Učitelka: Rozumím, v tomhle případě mě to opravdu samotnou překvapilo, nebylo to něco, čeho bych si byla vědoma, fakt jsem si toho jako, fakt jsem si to až uvědomila tehdy, když jako já nevím, jestli ten rodič náhodou taky tak zamáchal, nebo jestli to byla narážka, to už přesně nevím, ale uvědomila jsem si to až v tom momentu. Asi až budou příští třídní schůzky, tak to už jo, to už si na to budu chtít dávat pozor, ale jinak, jestli přemýšlím nad něčím jiným. Já myslím, že mluvím docela nahlas, takže s tím ne. No spíš asi abych vypadala co nejméně nervózní a co nejvíc profesionálně, protože jsem vlastně absolventka a rodiče jsou starší že jo než já. A navíc to jsou rodiče třetřáků, takže už jsou zvyklí, byli zvyklí na jinou paní učitelku. Takže spíš jako jsem s říkal, abych teda zněla profesionálně a nevypadala nervózní.

Já: Dobře. Ustupovaly třeba nějak obavy, v průběhu té třídní schůzky? Nebo jsi naopak třeba byla více nervózní?

Učitelka: Asi ustupovaly, i když na druhou stranu, čím se ty, čím ty schůzky byly delší a delší, tak tím jsem právě měla pocit, že už ti rodiče, stejně jako ty děti, začínali sebou jako mlít a už začínali mezi sebou mluvit, a tak dál. Takže mě začalo znervózňovat tohle, že už ty třídní schůzky jsou dlouhé, a jak to vlastně udělat, abych všechny ty informace obsáhla, ale aby to nebylo nudné. Takže najednou ta obava, na začátku jsem se bála, že budu málo profesionální, nebo jak budu nervózní, a postupně se to přeměnilo spíš na obavu z toho, že třeba ty rodiče nudím jo, že nedávají pozor, a tak no. Asi tak se to změnilo v průběhu.

Já: Jak si myslíš, že jsi byla vnímána těmi rodiči, jak jsi na ně působila?

Učitelka: *(povzdech)* To by mě taky strašně zajímalo. *(smích)*

Já: Třeba i možná právě ti mohlo napomocť, nějaké jejich chování, gestikulace, nebo tak. Tak co si asi tak myslíš?

Učitelka: Já teda doufám, že to bylo v pohodě a že snad jsem je nijak neodradila, že by mi snad něco řekli, nebo nevím. Ehm, no, to je asi těžké odpovédět.

Já: Jestli třeba se převážně usmívali, nebo jestli tam byly i nějaké faktory, podle kterých by se to dalo hodnotit?

Učitelka: Tak to asi fakt nevím, jak tohle zjistit, ale kdyby na to byl nějaký figl, tak bych byla ráda no, ale ono je to stejné jako s dětmi. Viděla jsem, že na konci někteří rodiče, tam četli něco na mobilu a dělali něco jiného, a někteří jako pořád vnímali, se právě na mě usmívali. Asi záleží na těch rodičích. S čím tam jdou no, jestli jenom jako odsedět si třídní schůzku, udělat nějakou povinnost, anebo opravdu se seznámit. Jsou tam určitě rodiče, které mám oblíbené, a kteří jsou vždycky na mě strašně milí, usmívají se. Některé třeba vůbec moc neznám, protože fakt jenom přišli na tu třídní schůzku poprvé a skoro jsem ani nevěděla, od kterého dítěte no, takže těžko na tohle asi odpovědět, to si netroufám říct.

Já: Dobře, nevádí.

Učitelka: Jako zajímavě by mě to samotnou no, ale asi si netroufám říct.

Já: A bylo něco, co ti třeba běželo hlavou při těch třídních schůzkách? Už jsme se třeba bavily, jestli nějak ty obavy upadaly, ale jestli vyloženě tam bylo něco, kde sis říkala třeba že na něco nesmíš zapomenout, nebo že tě naopak něco napadlo?

Učitelka: Spíš něco v tom stylu, co už jsem říkala. Fakt jsem jako měla tendenci pozorovat právě reakce těch rodičů, protože mě najednou napadlo, aha, co když je nudím, co když už těch informací je dost, co když to neříkám dost jasně. To možná bude i v tom rozhovoru, neumím říct věci jednoduše a musím místo jedné věty, i když by to šlo říct jednou větou, tak to musím říct několika větami, takže no, asi jsem se potom soustředila na tohle, ale asi mi to moc nešlo.

Já: A když se tam vyskytla nějaká takováto situace, tak jsi na to nějak reagovala?

Učitelka: No možná jsem se buď třeba omluvila, že jsem to neřekla úplně ideálně, nebo no...

Já: Nebo když jsi viděla, že právě ti rodiče už nevnímají tolik a nedávají pozor.

Učitelka: No jasně, to jsem o to víc přemýšlela, jak to zrychlit a už třeba jako ne že přeskakovat informace, ale fakt jak to zrychlit. Už jsem věděla, že už je to dlouho, tak jak to zrychlit.

Já: A teďka ještě jaká byla atmosféra, při těch třídních schůzkách a jestli jsi byla připravená, nějak na ni nějak reagovat, kdyby se to nevyvíjelo úplně tak podle představ, tak jestli jsi třeba i celkově atmosféru nějak brala v potaz v té přípravě?

Učitelka: No, tak to jsem asi nebrala, nebo nepřemýšlela jsem vyloženě takhle nad atmosférou. Já jsem si přece jenom řekla, že je to taková až oficiální záležitost, takže asi nepředpokládám úplně jako přátelské prostředí a že bychom si udělali kroužek a popovídali, jak kdo se měl. Samozřejmě, že třeba právě ta jedna maminka, se kterou mám dá se říct má dobrý vztah, nebo i třeba přes e-mail si píšeme moc hezky, tak ta i přišla mezi prvními, takže samozřejmě mohla být i taková ta neformální atmosféra, kdy jsme si říkaly, jak se máme a tak dále. Ani jsme o těch dětech nemluvily. Ale potom až v momentě, kdy už přišla většina těch lidí a už se řeklo, že se teda začne, tak už začala taková ta formální stránka té věci, takže jsem až tak tu atmosféru asi neřešila, no. Ale myslím, že celkově, jestli mám říct dobrá špatná, tak byla docela dobrá. Tam i dvakrát se teda stalo, že rodiče o něčem hlasovali, takže jsem to nechala vlastně na nich, ať si to odhlasují. A byl tam i moment, kdy já jsem opravdu šla jako do pozadí, ale já jsem byl za to ráda. A proto, že se rozběhla určitá menší diskuze mezi rodiči, proč teda jo, nebo proč teda ne, tak za to jsem i třeba byla ráda, že na chvíli tu roli, nějakou vedoucí, nebo takhle, jsem tam ztratila, ale myslím si, že to bylo dobré, že ti rodiče si to třeba vyříkali. A myslím že bylo fajn i ta změna, že jsem nemluvila jen já, ale mluvili i rodiče mezi sebou a reagovali na sebe.

Já: Myslíš, že třeba měli rodiče nějaké předsudky vůči tobě, když třeba přicházeli na ty třídní schůzky, nebo i ze začátku třídních schůzek, že přeci jenom jste se viděli poprvé?

Učitelka: Já to teda musím ještě upřesnit, já sice, protože takhle Johanka, nebo ta učitelka přede mnou, šla na mateřskou už v květnu, a já jsem byla domluvená s paní ředitelkou, že nastoupím už v červnu. Takže já jsem den po státnicích nastoupila, takže to vlastně nebyly, to jsem měla říct asi na začátku, nebyly to úplně první třídní schůzky jako mé s těmi rodiči, protože na konci roku v červnu byly už první. Takže tohle byly druhé třídní schůzky, takže i pro mě to v tom bylo asi i lepší, že jsem přeci jenom byla asi méně nervózní než na těch prvních, zvláště proto, že jsem ty rodiče už aspoň jako jednou nebo dvakrát viděla. I dokonce proběhlo v tom červnu právě rozloučení s tou bývalou paní učitelkou a byla jsem tam pozvaná i já, takové přivítání i se mnou. Takže jsme se s těmi rodiči i jako aspoň trochu no znali je asi blbé slovo použít, ale...

Já: Byli jste seznámeni.

Učitelka: Už jsme byli seznámeni no, takže v tomhle to bylo trošku jiné. Jako neznala jsem je stoprocentně, ale...

Já: Ehm, dobře. Jak jsi se během třídních schůzek cítila, to už jsme tady tak nějak říkaly, ale třeba i nějaká přídavná jména, nebo nějaké pocity vnitřní.

Učitelka: No já bych řekla, že asi nejsem úplně typ, který by byl rád středem pozornosti, a tím jako ať už vedoucím, nebo tím mluvčím, který najednou mluví, ale jako zvládnou to, protože zase vím, že to k mé práci patří, i tahle role. Takže jsem si to jako nijak neužívala, ale to myslím, že je asi u všech učitelů, že ty třídní schůzky chtějí mít už vlastně rychle za sebou. Takže samozřejmě jsem byla nervózní, neužívala jsem si to, ale třeba právě, když byla ta diskuze, tak to byl opravdu moment, kdy já jsem ztratila tu roli, mohla jsem je nechat, ať si mezi sebou diskutují a naopak jsem, a ještě jsem navíc byla ráda, že ta diskuze se teda vyvíjí tím směrem, kterým jsem chtěla, aby skončila ta diskuze. Takže v tom momentu jsem se třeba cítila dobře, kdy jsem vlastně najednou nebyla už pořád jenom středem pozornosti. Není to zas úplně příjemné, když vlastně člověk stojí vepředu. Něco jiného je to u dětí, to si člověk zvykne a s tím i do toho školství, nebo do toho učitelování jde. Ale na těch třídních schůzkách přeci jenom když stojí před dospělými lidmi, tak je to jiné, no.

Já: Takže pak se zapojili, a to byla příjemná část? *(smích)*

Učitelka: To byla, no. Naštěstí se tam nezačali nějak hádat, nebo tohle, takže... *(smích)*
To by bylo potom horší.

Já: Tvůj názor na rodiče, buď jako kolektiv, nebo i individuálně?

Učitelka: Ehm, tak já jsem i už dost slyšela od té bývalé paní učitelky, i tam mám asistenta, takže jsem už od něj slyšela, co se týče určitého kolektivu.

Já: Vlastně na toho handicapovaného chlapečka.

Učitelka: Ehm, ehm. Co se týče myslím kolektivu, tak někteří ti rodiče se opravdu dobře znají a potkávají se i mimo školu, takže často třeba když děti doprovázím na oběd a jsou tam nějakí rodiče, tak vidím, že se dva rodiče jako dvou jiných dětí spolu baví, nebo že tamten jde doprovodit toho domu. A ještě probíhají právě takové ty neformální schůzky i s učitelem i s dětmi. Hodně dětí se i zve na vlastní narozeniny a tak, takže já bych řekla, že ti rodiče se docela dost dobře znají. I většina si myslím že opravdu bydlí v okolí té školy, takže si myslím, že kolektiv je v tomhle dobrý a že se znají, no. A i to jsem jako slyšela i od té bývalé paní učitelky i teda toho asistenta. Co se týče teda mého vztahu k těm rodičům, nebo tak, tak Hanspaulka je samozřejmě taková jiná oblast, není to sídliště

a tak dále, takže musím říct, že tam jsou docela angažovaní rodiče, ale v tom dobrém slova smyslu.

Já: Ano.

Učitelka: Naštěstí mám třídu, kde můžu říct, že to je fakt v dobrém slova smyslu. Že to není vyloženě tak, že by mi klepali na dveře a paní učitelko, proč jste dala pětku mému synovi a tak dále. Ale já vlastně i každý týden píšu těm rodičům mail, píšu jim vlastně týdenní plán a něco jim i sdělím, takže aspoň touhle formou komunikuju. Když se něco i děje ve třídě, něco závažnějšího, tak jim to taky napíšu mailem, nebo teda esemeskou, ale většinou tím mailem. Nebo nějaké kázeňské věci, nebo no...hlavně ty kázeňské, nebo i prospěchové. Takže v tomhle se snažím i udržovat ty vztahy, protože pro mě, nebo myslím si, že to rozhodně je důležité. Udržovat i vztahy s těmi rodiči a rodiče jsou určitě jako důležitým prvkem ve vzdělání. Právě jak budou teďka ty třídní schůzky, tak je chci udělat, v to úterý, nevím kolikátého to je, tak je chci udělat tím klasickým stylem, jak byly ty minulé, hromadné třídní schůzky, ale zároveň chci nabídnout rodičům možnost, že v tom týdnu a potom ještě v dalším týdnu chci udělat takzvané ty tripartity, kdo by chtěl, ale tentokrát to bude dobrovolně. Já bych vlastně chtěla, aby přišel i rodič i to dítě a vymezila jsem jim těch patnáct minut, no. Já jsem teda sama zvědavá, všechno to bude pro mě poprvé, takže taky to ještě nemám úplně stoprocentně rozmyšlené no, takže plánuju, jak ty hromadné, tak i ty tripartity, abych právě viděla, jak tu interakci těch rodičů s dětmi. Mnohdy ty děti se chovají před rodiči úplně jinak, nebo zase mě zajímá i jak rodiče pracují s těmi dětmi, jak s nimi mluví a tak dále, no.

Já: Určitě tam bude zase jiný pohled. To bude zajímavé. Objevil se v průběhu třídních schůzek nějaký krizový okamžik, co třeba pro tebe bylo těžší zvládnout?

Učitelka: Asi bych tomu neříkala úplně krizový okamžik, ale tím, že to byly třídní schůzky na začátku školního roku, tak jsme musely i poučit rodiče o školním a klasifikačním řádu. A já jsem nad tím teda docela bádala, jak to udělat, protože přeci jenom to má několik stránek a tak dále. Jako původně jsem úplně myslela, že to udělám jinak, že to asi přečtu, nebo že přečtu nějaké nejdůležitější body, a nakonec jsem si říkala ne, už mluvím, furt jenom mluvím, už nechci. Tak jsem to vlastně promítla na interaktivní tabuli a vždycky jsem jim nechala čas, ať si to sami pročtou. A v ten moment mi to přišlo strašně trapné, protože bylo jako ticho, a já jsem nevěděla, jak ti rodiče jako rychle čtou a jestli je to vůbec zajímavé, takže v tomhle jsem si teda najednou říkala, no ježiš, to jsem

jim radši měla nějak přečíst, ale už jsem si říkala, že to by bylo zase ještě trapnější, nebo bych vypadala, že jsem nějaká nerozhodná, že jim prvně řeknu, ať si to přečtou a potom bych jim to začala číst. Takže pro mě to byl spíš takový krizový moment než celkově pro ty třídní schůzky. Ve mně se to vzbouřilo, že jsem to asi neudělala úplně ideálně a teď je takové trapné ticho.

Já: Tak zvláštní ticho, ale zase každý si mohl vybrat, nebo přečíst co chtěl.

Učitelka: Na druhou stranu to zase byla i trošku změna, že jsem chvíli nemluvila a mnohdy ti lidi, takhle si to museli přečíst. Buď se na to mohli vykašlat, nečíst to, anebo si to teda museli přečíst, že to tam měli naservírováno.

Já: Musela jsi se vypořádat s nějakými nátlaky? Třeba ze strany rodičů?

Učitelka: Na těch třídních schůzkách?

Já: Ehm.

Učitelka: To myslím že ne. To tam asi k ničemu takovému nedošlo.

Já: Probíhalo všechno v pohodě, tak asi ne.

Učitelka: To byly hlavní informace, takže...

Já: Dobře. Probíhaly třídní schůzky podle tvých představ? A jestli třeba ne, tak co mohlo být příčinou toho?

Učitelka: No já jsem už předem věděla, že budou dlouhé, takže asi probíhaly podle mých představ, no. Jako asi člověk mohl počítat s tím, že ne všichni rodiče budou stoprocentně poslouchat a tak dále. Právě se tam trošku objevilo to, že tam někdo mluvil a smáli se a tohle, ale věřím, že to bylo asi něčemu jinému než mně. Tím, že se ti rodiče znají, tak si i sedli vedle sebe a tak dále. Takže jako myslím že to šlo podle určitého plánu, nebo podle mých představ no.

Já: A bylo tam tedy něco, nebo udělala bys něco jinak teď, když je po třídních schůzkách a vidíš to s odstupem?

Učitelka: No jako říkala jsem si, jestli ty třídní schůzky takhle nebyly zbytečné, protože kdybych ty informace sepsala a poslal jim je, nebo něco takového, tak by to možná udělalo stejnou, nebo stejný, nevím no.

Já: Jak asi z části je to taková organizační věc, neprobírají se tam děti, žádné problémy...

Učitelka: Právě i proto jsem si říkala...no právě, tím že to byly ty první organizační, kde se ještě neprobíral žádný prospěch a jak ty děti zlobí a nezlobí v hodinách a tak dále no. Ale i jsem si říkala, že bych chtěla potom ty tripartity, nebo že bych ty třídní schůzky chtěla jinak. Že bych opravdu nejradši jim ty informace základní poslala mailem. No jako jasně, tak je rizikový, že si to nepřečtou. Na druhou stranu i když ti rodiče přijdou na třídní schůzky, tak to není záruka, že dávají pozor, a že všechno vnímají. Někteří si tam fakt jako zapisovali, a tak jo, ale to spíš byla menšina.

Já: Tak jo, tak to bylo všechno a já moc děkuji.

Učitelka: Prosím.

Učitel C

Já: Takže jak jsi se na ty třídní schůzky připravoval a z čeho jsi čerpal, nebo s kým jsi se připravoval?

Učitel: No vzhledem k tomu, že byly hned první den, co jsem měl vlastně děti, hned toho 4. září, tak jsem se na ně připravoval jediné vlastně s tím svým mentorem, což je učitel, kterej je tady už tři roky a ten mi je vlastně k ruce v rámci čehokoliv. Takže s tím jsem se o tom hodně bavil. Ten mi vlastně řekl, ať si udělám, ať si připravím prezenci. To jsem třeba vůbec nevěděl, že se musí udělat prezence, tam se musí rodiče podepsat. Pak ať si udělám papír na e-mail na kontakty na ně. No, takže ani nikdo z vedení to se mnou moc neprobíral. Dohodli jsme se akorát s tou zástupkyní, která tam u mě učí češtinu, tak že tam bude se mnou. Ale moc jsme jako program neprobírali.

Já: Takže všechny ty informace, to jsi probíral s tím mentorem?

Učitel: S tím mentorem, a potom jsme dostali vlastně před tou schůzkou, asi hodinu před tím jako ten rozpis, ten seznam, co s nimi máme probrat, s rodiči. To tady dělaj vlastně vždycky, že ředitel rozdává všem učitelům vlastně ten bod po bodu, co by s těma rodičema, nebo co těm rodičům je důležitý říct. Což jsem byl rád, že si to nemusím úplně všechno dělat od nuly takže...To ti potom můžu když tak ukázat, nebo jestli Adéla ti ho dávala ten papír?

Já: Nedávala, ale pak si to když tak nafotím, přemyslím, kde bych ho teď sehnal, ale mi když tak potom řekni, protože tam je přesně, tak je napsaný, co všechno s těma rodičema vyřešit. Ehm, a co pro tebe bylo co se přípravy týče nejsložitější?

Učitel: Nejsložitější...

Já: Nebo nad čím jsi nejdýl nějak přemýšlel?

Učitel: Asi nad tím, no to vlastně souvisí celkově, jak jsem se jako připravoval na ten školní rok. Co s tou třídou budu vlastně jako dělat a jako ten plán svůj a jak jim to říct. Protože já mám tu svojí třídu, zaměřenou jakoby, jak má každá třída nějaký to svoje jméno, nebo název, tak mi máme vědeckou 5.B, takže jsem to právě pojal tak, že jak jsou v té páté třídě, mám je že jo na tu přírodovědu, vlastivědu, na matiku, takže tam můžeme dělat takový jako ty zajímavější věci. Byli jsme právě v muzeu se podívat. Takže tady tu jako třídní, celoroční koncepci, jsem jim říkal. Na co to bude jako zaměřený. Děláme právě hodně ty referáty, snažím se s nima dělat hodně takový to porozumění odbornému textu. Takže tohle jsem těm rodičům vlastně říkal, a to jsem si musel před tím, před tou schůzkou jako sestavit, připravit.

Já: A měl jsi nějaké obavy?

Učitel: Obavy jsem asi moc ani neměl. Jako takový ty klasický. Jako byla to úplně první třídní schůzka, ale asi ne nic extra. I jak tam byla ta Jitka právě se mnou, ta zástupkyně se mnou, tak jsem si byl jako jistej docela.

Já: Že když bys nevěděl, tak tam máš někoho, kdo to zastoupí.

Učitel: Přesně.

Já: Takže obavy jsi neměl, takže ani nemohly ustupovat, nebo v průběhu těch třídních schůzek tam byly nějaký situace, který tě třeba znervóznily, nebo vyvedly nějak z celého průběhu?

Učitel: To úplně, to ne, ale jako třeba když se někdy zeptali na něco, co jsem jako nevěděl, tak jsem byl rád, že tam byla Jitka, že to řekla, protože co si budeme povídat, že jo, byl jsem tady tejdén, takže spoustu těch věcí, takovýho toho obecnýho rázu, ohledně fungování školy jsem jim ani říct nemohl. Ale byla tam ona, takže nikdy to nebylo nic jako že by mě to vyvedlo z míry.

Já: Jak si myslíš, že tě rodiče vnímali? Když přicházeli na ty třídní schůzky, jestli jsi to mohl nějak vyčíst z jejich chování?

Učitel: Já myslím, že se ve směr jako usmívali, jako že byli, vypadali pozitivně naladěný. Možná někoho třeba jako mohlo zarazit, že jsem mladej, že jsem, oni asi podle mě nevěděli, jako že ještě studuju, to asi ne...

Já: A ty jsi se nějak představoval? Říkal jsi něco o sobě?

Učitel: No, něco málo jo, ale nevím na kolik to třeba věděli ti rodiče, ale já myslím, že oni moc taky jako info neměli jako než tam šli. Věděli jako, že je tam nověj učitel, to jako jo a já jsem se jim představil tak jako stručně, neříkal jsem nic moc jako osobního, ale řekl jsem, že jsem tady na částečný úvazek, to věděli a že to je i z důvodu, že mám ještě před sebou poslední ročník, ale to byla asi jediná osobní informace.

Já: A na to reagovali jak? Nic je nezaskočilo?

Učitel: Jeden rodič si vzpomínám, že se zeptal, jestli to budu stíhat k tomu studiu, tak jsem řekl, že jo. On se zeptal asi konkrétně na ty státnice potom a tak. Já jsem mu říkal, že prostě něco v tom smyslu, že budu občas třeba v tý škole, že tady nebudu, jako kvůli tomu studiu, ale že...

Já: Že všechno zvládneš.

Učitel: Že proto mám ten částečnej úvazek, abych to stíhal obojí.

Já: Takže když přicházeli nějaký takovýhle otázky, tak tě to nijak nevykolejilo? Jak jsi se u toho cítil?

Učitel: Tak jako snažil jsem se jim to prostě říct sebejistě a působit tak, no.

Já: Co ti běželo hlavou, během těch třídních schůzek? Když třeba někdy si vzala slovo ta zástupkyně, tak sledoval jsi třeba víc nějak chod té třídy, nebo jak ti rodiče reagovali?

Učitel: Hm, co já si tak vzpomínám, tak se většina z nich jako usmívala i během toho, během těch schůzek, jako že vypadali, že to jako berou to, co jim říkáme, že jsou s tím jako spokojený. I vlastně na konci, když jsem se potom zeptal, jestli jsou nějaký otázky, problémy, tak jako celkově se tvářili, jako že v pohodě. Jednou se tam, byl tam jeden takovej okamžik. Oni totiž předtím s tím učitelem, co odcházel, tak neměli úplně nějak jako dobře vyladěnou komunikaci. Já jsem se právě ptal, jestli jim mám dávat mobil, nebo jestli stačí jako jenom mail, a ptal jsem se jako i více učitelů a ti říkali, že je to jako samozřejmě na mě, ale že je asi lepší nejdřív jako dát ten mail a třeba jako potom...jako že je lepší tu hranici povolit spíš tímhle tím směrem, než jako hned jim dát číslo a pak to jako zpátky z toho ustupovat, no. Takže jsem jim ani číslo nedával. Dal jsem jim na sebe mail, a právě když jsem jim dával ten mail, tak se jedna ta, nevím, kdo to byl, nějaký ten rodič zeptal: „Jako a co číslo?“ A já jsem řekl, že si myslím, jako že ta e-mailová komunikace stačí. Ještě jsme vlastně teď najížděli na tu elektronickou a tam potom právě jako jeden rodič řekl, že si myslí, že ten mail je dostatečnej, čímž vlastně jako mě podpořil

v tom, že to číslo jako nechci dát jo, jako že jsem říkal prostě jako jo, tady máte můj e-mail, to na komunikaci si myslím stačí, a právě někdo z řad těch rodičů řekl jako nahlas, jo že asi s tím, jak měl v minulosti jako minulej rok s tím ty špatný zkušenosti, tak jako řekl, že...

Já: Takže ale většina rodičů neměla tady ty obavy, když ta komunikace nebyla ideální v předchozích letech, tak...

Učitel: Ne, jako nikdo nic neříkal, nikdo proti tomu nic nenamítal jako.

Já: Dobře, a celkově atmosféra, jaká byla v průběhu třídních schůzek, a jestli třeba bral v potaz ve svých přípravách, když sis to promýšlel, jak by se třeba, když se ta atmosféra bude vyvíjet, tak jak bys třeba na to reagoval, když by se nevyvíjela moc dobře?

Učitel: Jako před tou schůzkou?

Já: Jestli jsi bral tu atmosféru vůbec v potaz a pak jaká atmosféra byla v průběhu těch třídních schůzek.

Učitel: No jako ta atmosféra před tím, nebo? (*smích*)

Já: (*smích*) Atmosféra v průběhu těch třídních schůzek, když ty třídní schůzky trvaly, třeba tu hodinu, tak jaká byla atmosféra, v průběhu, a jestli ty jsi tu atmosféru i bral nějak v potaz, že sis třeba říkal, že by to mohlo být moc seriózní, tak že by jsi nějak odlehčil.

Učitel: No jako jak jsem říkal, no jako, ti rodiče se celou dobu jako usmívali, takže si myslím, že tam byla dobrá atmosféra, jako pozitivní, že tam právě jako, nebyl tam žádný konflikt. Nikdy jsme jako se nějak, že by jsme se nepohodli na něčem. Ti rodiče spíš opravdu poslouchali většinu toho času. Ani se moc neptali. Jo vypadali spíš jako spokojený s tím, co jim říkám.

Já: Co nabízíš. (*smích*)

Učitel: No, jestli se to tak dá říct. (*smích*)

Já: Nějaký předsudky ti rodiče mohli mít, vzhledem k tomu, že je to první setkání s novým učitelem, a pak když viděli tebe, tak myslíš, že jim hlavou mohli jet nějaké myšlenky, předsudky?

Učitel: Určitě no, tak jako celkově jako nový učitel. A ještě třeba právě jak jsem jako mladší, tak si myslím, že třeba ne každá, si mysleli, třeba jestli mám dostatek zkušeností.

No že třeba spousta z nich si mohlo myslet, že spoustu věcí ještě neznám, nebo nebudu umět, nebudu umět řešit.

Já: Ale v průběhu těch třídních schůzek jsi necítil, že by se na tebe koukali skrz prsty, nebo že by měli nějaký problém.

Učitel: To ne, to mi nepřišlo.

(přerušeni, příchod paní učitelky do kabinetu)

Já: Když teda předtím nebyly moc dobré vztahy s tím předchozím učitelem, ty na rodiče jako kolektiv, nebo i individuálně, jestli tam někdo, jak to říct, vyčnívá, tak ty na ně máš názor jaký?

Učitel: Na ty rodiče?

Já: Ehm.

Učitel: A na rodiče jako celek?

Já: Buď jako kolektiv, nebo jestli už tam jsou i nějaké užší vztahy s někým?

Učitel: No jako viděl jsem tak fakt většinu z nich jenom jednou. Asi tři, čtyři... Jo vlastně potom jsem se s rodičema viděl i při odjezdu na adaptační pobyt, to bylo na konci září. Ale tak to bylo jenom jako s jednotlivcema, když mi jenom dávali papír, nebo tak. Takže jako zatím na tý první schůzce se jevíli že jsou, že jako nemají problém, nebo že nepůsobily konfliktně, ale říkali mi to jako učitelé, nebo i ta zástupkyně ta Jitka, že jako tam, že třeba se často tvářej, že je všechno v pohodě a pak třeba když je problém, tak jako dokážou udělat dusno, ale asi jak kdo.

Já: Se to najednou otočí.

Učitel: Ale jako zatím se to jako nestalo, no.

Já: Přece jenom ty máš pátou třídu, takže tam už jsou i starší ti rodiče většinou, ne? Že už tam je i větší věkový rozdíl, mezi váma.

Učitel: Jo, jako starší než já.

Já: Že tam je ta autorita a mohou si přijít nadřazení.

Učitel: Možná, no. Jako to asi hlavně uvidíme i na těch konzultacích, až uvidím každého jednotlivě s tím dítětem. Takhle zatím fakt jako ty rodiče jsem měl možnost je vnímat jako v celku, ne individuálně.

Já: Teď jestli tady byl nějaký okamžik pro tebe těžce zvladatelný, se kterým jsi se musel vypořádat, ale tak to jsi říkal, že byl jediné ten e-mail.

Učitel: Během toho?

Já: Nebo ta komunikace, když se řešila, jaká mezi vámi bude.

Učitel: No, to ale asi nebyl ani moc problém.

Já: Teď už tady poslední dvě otázky. Jestli probíhaly ty třídní schůzky podle tvých představ, a jestli třeba ne, tak co mohlo být příčinou, anebo jestli jo, tak jestli to bylo tvoji dobrou přípravou, nebo čím to mohlo být?

Učitel: No já jsem z nich odcházel spokojenej a druhý den jsem se pávě bavil s Jitkou a tom, která tam byla taky, protože jsem to chtěl slyšet, ten názor. Tak jsem jako říkal, že jako z toho mám dobrej pocit. Že tam jako nebyl žádný problém a že ty rodiče se tvářili jako že jsou se vším srozuměni, spokojený. Tak ona jako říkala, že ona má jako stejnej pocit. Jako že je ráda, že to proběhlo takhle, že jsem je jako uklidnil asi, že jestli třeba obavy měli, tak vypadalo, že jsem je jako rozebral. Takže já jsem s tím byl spokojenej, no.

Já: A když tam byla přítomna i ta paní zástupkyně, tak jak třeba procentuálně jsi mluvil ty, nebo jak moc zasahovala ona do toho průběhu?

Učitel: Já jako většinou jsem mluvil já, tak třeba tři čtvrtiny času.

Já: Jo, takže jenom když jsi třeba nevěděl, jak přímo odpovědět, nebo ona doupřesnila nějaké informace.

Učitel: Jo, spíš, když to byla prostě jako otázka, kterou jsem nevěděl, tak jsem se na ní jako podíval.

Já: A nemyslíš si, že ti to ubíralo na nějaké autoritě, na krédu?

Učitel: Jako nepřišlo mi, protože nebylo to asi takovým způsobem, že by mě jako musela tam nějak zachraňovat. Jako že to nebylo, že bych jako vždycky byl v nějaký jako úzký situaci a ona mě musela zachránit. Spíš jako si myslím, že jsme vystupovali jako na stejný úrovni oba. Ona tam učí i češtinu, tak potom i o tom svym předmětu, co s nima chce dělat. Takže já myslím, že jsme se doplňovali.

Já: Takže ty jsi byl spokojený a není tady nijak nic, co by jsi udělal jinak, nebo na co by ses více zaměřil?

Učitel: Takhle zpětně no, když to vidím takhle zpětně, tak asi bych jim řekl teďka jenom jako ještě jiný věci, protože...no možná, že bych jim řekl jako takový ty věci, který jsem nevěděl, protože jsem tu třídu neznal. Jako třeba, jako takovou tu důslednost jako v tý domácí přípravě. To mi přijde že v tom má ta třída mezery jako i celkově. Že to je třeba i jako tím vedením, jako třeba kdybych si je vedl od první třídy, tak je to jiný. Takže v těchle těch věcech, který jako, že těm dětem to můžem třeba připomínat několikrát. Já nevím, ať už to je třeba že mají něco donýst, nebo tak. Prostě aby jako víc dbaly na tu svojí zodpovědnost.

Já: Takže ta důslednost rodičů a asi víc aktivita, aby se jim víc věnovali.

Učitel: No přímo, přesně. No nebo aby oni mají ten diář, tak tam si píšou jako všechny úkoly a věci. Tak aby si to dokázaly sami kontrolovat, tak asi bych jako třeba jim to řekl teď na tý třídní schůzce, jako že to je věc, se kterou jim třeba mají pomoc doma. Že prostě ne všechny ty návyky mají ty děti...

Já: A že je potřeba je upevnit.

Učitel: Přesně no, tak třeba něco takovýho no.

Já: A je ještě něco, co bys třeba chtěl dodat?

Učitel: K čemukoli?

Já: K čemukoli, jenom nějaký tvoje vyjádření?

Učitel: Moc mě nic nenapadá asi. Já jsem jako moc neměl třeba ještě moc konkrétní představu o spoustě věcech, že jo, takže jsem jim tu představu ani jako nemohl říct moc konkrétně. Jako teďka přesně, když by byly třeba teď ty třídní schůzky, tak jim dokážu říct mnohem víc konkrétních věcí. Jak co dělám, jak co hodnotíme, ale tehdy jsem prostě jako spousta že jo věcí nevěděl, protože jsem tu třídu neznal. Spousta věcí jsem si teď jako vymyšlel, nebo vytvářel za pochodu, nějaký způsoby hodnocení, a co funguje. Tak ale to i patří asi k tomu, že jsem úplně poprvé v praxi a že to je nová třída, no.

Já: Takže i když to mají být informační třídní schůzky, tak by bylo vlastně možná lepší, je trochu posunout, pro toho začínajícího učitele? Protože ten začínající učitel ještě není tolik v kontaktu s tou třídou a nemá tolik...

Učitel: Tolik co jim říct. No já nevím. Normálně ty třídní schůzky byly až další tejden ve středu, tak že za tejden a půl. A my jsme to měly schválně, že aby teda z důvodu toho, aby ti rodiče hned věděli, kdo je ten novej třídní. Takže to podle mě ten primární cíl, proč

ty třídní schůzky byly ten první den školy bylo, abychom se poznali prostě. Což jako je asi pádněj důvod k tomu, aby ty schůzky byly takhle brzo. To, že jim ten učitel jako neřekne tolik konkrétních věcí asi jako nevádí no. Myslím si, že to je lepší, než kdyby to bylo naopak za měsíc. Že právě ten kontakt je jako důležitěj, si s těma rodičema udělat. Protože potom bych s nima komunikoval poprvé jenom první měsíc prostřednictvím mailu, nebo tý žakovský, a to mi přijde právě takový neosobní, když ten vztah tam ještě vlastně vůbec není žádnej.

Já: Tak já děkuji.

Učitelka D

Já: Já bych se tě chtěla zeptat, jak jsi se na třídní schůzky připravovala. Z čeho jsi čerpala a vlastně co sis připravila? Jak probíhala ta příprava před těmi rodičovskými schůzkami?

Učitelka: Tak já jsem vůbec nevěděla, jak to bude probíhat, proto jsem se byla zeptat kolegů, kteří mají také druhou třídu a ty mi řekli, co všechno musím udělat a co hlavně musím říct a jak to mám říct a komu dát třeba podepsat nějaký papíry. Plus teda jsem dostala papíry, kde byly body, které mám zmínit od pana zástupce.

Já: Takže měla jsi připravený nějaký nebo nějaké body?

Učitelka: Hm, v bodech jsem napsala, co chci říct já za sebe, což toho nebylo moc. To bylo fakt většinou co mi řekla ta Jana, kolegyně anebo ten zástupce.

Já: Takže byly to všechno takové organizační věci?

Učitelka: Hm, jak budu známkovat, kdy je jaká akce, kam budou si psát úkoly. Co bude všechno v týdenním plánu, kdy ho musí odnést, přinést a tak.

Já: Ehm, a dala sis tam něco, jakože ty nějakou vlastní iniciativu, co bys řekla, že tam jako chceš třeba zmínit?

Učitelka: Nemyslím si. Myslím si, že to bylo všechno obsáhlý v tom, co mi řekli ti kolegové. Tak že bych vymyslela něco svého, to ještě ne.

Já: Jo, dobře. Co pro tebe bylo nejtěžší v té přípravě, nebo co bylo tak jako nejsložitější dát dohromady?

Učitelka: Hlavně všechny ty body, který bych měla pokrýt. Protože oni potom rodiče chodili hodně s otázkami různými, na který teda jsem mohla se samozřejmě připravit, ale nenapadlo mě to. Takže abych pokryla všechno, co bych měla říct.

Já: Takže pak přicházely nějaké dotazy, jo?

Učitelka: Určitě.

Já: Teď když jsi byla před tou schůzkou, tak jestli jsi měla nějaké obavy? Byla jsi nějak připravená, něco sis připravila, ale jestli jsi tam šla s nějakými obavami, jakože jak třeba, jak na tebe budou reagovat rodiče, nebo že vynecháš nějaký bod? Tak jestli by jsi mi mohla říct, jaký obavy, nebo co tě tak nejvíce stresovalo?

Učitelka: Asi všechno mě stresovalo. Stresovalo mě to, že mě asi nebudou vnímat jako učitelku, když teda ještě studuji, a hlavně jsem na částečný úvazek, tím pádem nebudu mít všechny hodiny s dětmi. Potom mě stresovalo to, abych samozřejmě něco nezapomněla, abych nepřečetla něco špatně, když to budu číst před nima. Abych věděla, jak odpovědět na všechny ty jejich otázky, že jo, protože to se hodně lišilo.

Já: Takže to, jak tě budou vnímat a pak jestli budeš jakoby schopná odpovědět na to?

Teď jestli se třeba nějak ty tvoje obavy naplňovaly v průběhu, nebo ke konci, nebo jak se to jakoby vyvíjelo? Že třeba jsi měla obavy ze začátku, pak začaly ty třídní schůzky a ty už jsi byla více v klidu?

Učitelka: Tak určitě to, co jsem si vymyslela před tím za obavy se pak vyplnilo. A to že nebudu vědět odpověď byla hnedka ta, co to je Kamarádkov. Bylo to napsané v instrukcích od pana zástupce a nikdo mi neřekl, že Kamarádkov je klub, ve kterém se udržují vztahy mezi dětmi, a tak dále a tak dále. Takže tam byla naštěstí paní zástupkyně, která to řekla, jinak bych nevěděla, jak odpovědět. To že mě vnímají, tak to jsem viděla taky na jejich pohledech jako. Tím že se jim to úplně nezdá. Takže bych řekla, že jsem to tak nějak očekávala všechno.

Já: A myslíš si, nebo myslíš si, že to třeba když jsi říkala, že jsi viděla na jejich pohledech, jako že tě nějak třeba odsuzovali, tak že se to měnilo v průběhu té třídní schůzky, nebo si myslíš že...

Učitelka: Myslím si, že to bylo podle toho, jak se jim to zamlouvalo, takže chvíli jo, chvíli ne. Bylo to hodně, jako záleželo na tom, co se zrovna probírá a jak já na to reaguji.

Já: A zmínila jsi teda že tam byla paní zástupkyně. Takže ta tam byla ohledně spíše těch organizačních věcí, že zná ten chod školy, takže jaký jsi z toho měla pocit, že třeba stála za tebou a dodávala ti více oporu před rodiči?

Učitelka: Na jednu stranu mě zachránila, že zodpověděla na jednu otázku ohledně Kamarádova a na druhou stranu vlastně úplně zapomněla třeba úplně říct, že jsem studující pořád, takže z toho byli pak hodně překvapení, že to nevěděli od ní, ale až v průběhu ode mě, takže jsem na jednu stranu byla ráda, ale na druhou jsem cítila, že se naopak obrací na ní, že si myslí, že je znalejší a tak.

Já: No, toho já jsem si taky právě tak nějak všimla, že vlastně ty třídní schůzky začaly bez, nějakého většího představení se. Jako že by se třeba nějak, že jsi vlastně říkala, že jsi Adéla Průšová, ale že třeba nějak víc informací se nepodávalo, a pak vlastně když se i rodiče, byla to vlastně iniciativa rodičů, když oni se tě zeptali, jestli bys mohla říct něco o sobě, nebo se nějak dostalo řekněme i tak náhodou mi přišlo, nebo že to nebyl úplně nějaký bod, tak z toho byli i hodně vykolejený a pak měli spoustu dotazů na tebe a byli tím zaskočený.

Učitelka: Jo, no mně bylo řečeno, že to právě ta paní zástupkyně tam je od toho, aby mě představila, takže jsem očekávala, že mě teda nějak představila a že je to dostačující, když potom odešla.

Já: Takže to sis nedávala do bodu své přípravy, protože si měla být představená?

Učitelka: Jo.

Já: Třeba jí to nepřišlo tak důležitý, no. Tak jdeme na další otázku, ono pak se možná vrátíme k něčemu, co jsme tady říkaly.

Co ti běželo hlavou, když se ty třídní schůzky, odehrávaly? Jako že když třeba mluvila paní zástupkyně a ty jsi jenom sledovala ten děj, nebo když byly různý dotazy rodičů, to chování rodičů, jak to na tebe působilo, co to v tobě vyvolávalo?

Učitelka: Nevím, jestli jsem nad něčím přemýšlela. Jako na jednu stranu jsem se jim snažila zavděčit a chtěla jsem přistoupit na ty jejich požadavky. Na druhou stranu jsem věděla, že jakmile povolím, tak budou chtít víc a víc. A přeci jenom učitel si má říct, jak bude učit a jakým způsobem bude dělat to, a to a ne, aby přijímal požadavky, takže jsem vždycky váhala, jestli říct, že jim ten týdenní plán vypracuji, anebo ne, a bude to tak, jak říkám.

Já: Na tohle jsi reagovala vždycky si myslím, že jsi řekla, že se ještě domluvíš s vedením, nebo že si to ještě promyslíš.

Učitelka: No s tím vedením to tak určitě tak bylo, když mi řekli, že bych měla hodnotit jenom slovně, tak jednak jsem nevěděla, že něco takového bylo řečeného a jednak mi bylo jasné, že si to teda musím vyřešit s panem ředitelem, no. Takže tam se pak podávala další informace zpětně.

Já: Mně přišlo, že když třeba mluvila paní zástupkyně, nebo i tak v průběhu těch třídních schůzek, že na tobě nebylo vidět, že bys byla nějak nervózní, byla jsi tak jako hodně v klidu, ale zároveň to vystupování z mého pohledu bylo takové jako chladnější. Že tam nebyl nějaký jako úsměv, a to byl tak jako můj názor. Ty ses cítila jak?

Učitelka: Já jsem nechtěla být úplně jako nadšená a sluníčková a usměvavá, takže jsem se o to asi ani jinak nesnažila no. A jako nebylo mi to příjemný, tak proč se smát.

Já: A ta atmosféra ti přišla, že je jaká? Protože když to vezmu třeba, že když by ti přišlo, že ta atmosféra nějak jako pokulhává, že právě ti rodiče mají nějaký určitý problém a mají nějaké otázky tak jako nějak odlehčit tu atmosféru?

Učitelka: Ježiš, tak nad tím jsem vůbec nepřemýšlela, to mě nenapadlo, to jsem ani neměla v plánu. Možná za rok, za dva za tři, nějaký fórek, ale teď určitě ne.

Já: Dobře, právě že jestli jsi nad tím přemýšlela.

Učitelka: Ne.

Já: A jak dlouho jsi se třeba připravovala na ty třídní schůzky? Jako že brala jsi to jako velkou věc v potaz?

Učitelka: No určitě jsem se toho bála. My jsme si pak byli sednout před tím s tou Janou, (také učitelka druhé třídy na ZŠ Y) takže jsem tomu věnovala odpoledne.

Já: Dobře. Takže teďka jsme se tak nějak bavily o té atmosféře. To je tady teď další otázka na to odlehčení.

Učitelka: Odlehčení rozhodně žádné, atmosféra mi nebyla příjemná.

Já: Tak teďka jsme se už o tom tak nějak bavily, ale jestli bys mi popsala více, jak si myslíš, že jsi působila na rodiče? Jak si myslíš, že tě ti rodiče vnímali? Co ty si z toho, jaksi viděla? Jejich tváře, jejich reakce? Tak jak si myslíš, že tě vnímali a jak na tebe pohlíželi?

Učitelka: Myslím si, že si mohli myslet, že jsem nerozhodná, tím že jsem vlastně řekla že se musím poradit, jo takhle to vy chcete. Že jsem neřekla úplně svůj názor právě vždycky.

Což jako jak bych mohla, když nevím, jak to funguje jo. Ale to si myslím, že si mohli myslet. Možná ale právě kvůli tomu vznášeli nový a nový připomínky, když viděli jako že to možná projde, tak to zkoušeli.

Já: Takže si myslíš, že tě viděli jako nerozhodnou, a ještě nějak něco?

Učitelka: Tak mladá viděli, že jsem, to je jasný. Možná teda chladná, když jsem se neusmála.

Já: No to mě nepřijde, jako že chladná, ale já to nechci absolutně nijak kritizovat, ale to jsem si fakt poznamenala, že třeba to bylo hodně takové na úrovni a hodně takové jako odtažitě trochu, že opravdu když třeba mluvila ta paní zástupkyně, tak jsi byla taková jako hodně zamýšlená a soustředěná a koukala jsi jako dost nikam, jako že jsi třeba já nevím, nepokyvovala a neusmála se, nebo jako víš, jestli ti běžely hlavou nějaký věci, víš?

Učitelka: Ne.

Já: Ne, dobře. Takže bylo to tvoje první setkání s rodiči, jak jsi ty vnímala ty rodiče? Jaký sis ty na ně utvořila názor? Třeba i individuálně, že tam někdo vyčníval z rodičů, nebo teď po tom, co jsi týden poznala třídu, tak jaký sis ty na rodiče už jako kolektiv, nebo individuálně na někoho utvořila názor? Jak jsi je vnímala?

Učitelka: Já jsem schopná přiřadit tak asi jenom čtyři rodiče k dětem, více asi ne. Oni si mi pak posedali úplně jinak, takže ani díky tomu zasedacímu pořádku. Určitě tam nějakí rodiče byli aktivnější v tom, co říkali, než ostatní, a ti mi pak asi i psali, takže s některými i komunikuji, ale jména moc nedávám, protože ti rodiče nemají stejné příjmení jako ty děti, takže je to ještě těžší v tomhle.

Já: Takže někteří rodiče tě ještě po třídních schůzkách kontaktovali emaile s různými dorazy?

Učitelka: S dotazy ani ne, ale třeba: „Paní učitelko děkuji a tady Vám zasílám, co jsme dostávali čtenářské deníky zpět, abyste věděla, jak to probíhalo v minulé třídě minulý rok.“

Já: To bylo taky jakože na jednu stranu dobré u těch rodičů, že jsou opravdu iniciativní a chtějí s tebou spolupracovat, tak jsi za to ráda?

Učitelka: Určitě jsem ráda, já jsem jim to hned psala, podívala jsem se na to a nebudu dělat žádné povely zpět, ale jo, jsem ráda, potom mi psala ještě jiná paní, ta posílala korespondenci s panem ředitelem, kde se teda všichni podepsali, že by chtěli někoho, kdo

umí slovně hodnotit. Sami si podali inzerát, minulý rok, když se hledat učitel. Oni teda nikoho nenašli samozřejmě, takže to nechali na panu řediteli, takže to mi dali tuto informaci. Já už jsem to předtím konzultovala s panem ředitelem, takže jsem to věděla, tak to byla další maminka. Ještě jedna maminka mi psala, jo to bylo o křečkovi, to nic.

Já: Jako třídní mazlíček?

Učitelka: Jo, že si chtějí přinést zvířátko.

Já: Takže ale to je na jednu stranu dobré, že ta iniciativa těch rodičů, že spíš to bude na tobě, aby sis držela nějaký zdravý odstup od toho, aby pak nezasahovali zase moc.

Učitelka: Jo.

Já: Ty jsi mluvila o té přípravě, co na tom bylo teda nejtěžší, ale co bylo nejtěžší zvládnout jako celkově? Co bereš třeba, že bylo nejtěžší na tom celém průběhu třídních schůzek, nebo nějaký krizový okamžik?

Učitelka: Tak krizový okamžik bylo to, když na mě vyrukovali s tím, že mám hodnotit jenom slovně až do čtvrté třídy, protože jsem o tom vůbec nevěděla a nikdo mi o tom nic neřekl. A vlastně zástupkyně také nebyla schopná na to odpovědět. Řekla, že o tom nic neví, že je to vlastně na paní učitelce, tak to úplně jako zazdila, protože co já se teď mám rozhodnout, že budu hodnotit slovně, nebo co. Současně oni po mě chtějí na první pololetí na vysvědčení známku, což ze slovního hodnocení nevytvořím. Nějaké známky musím dávat. Tak to byla taková krize, no.

Já: A jestli ta třídní schůzka probíhala podle toho, jak si očekávala, podle tvých představ? A jestli třeba něco bylo jinak, tak co mohlo být příčinou toho?

Učitelka: No to, co jsem řekla jsem řekla, ale asi to nebylo dostačující, protože potom měli strašně dalších otázek, což bych jako asi stejně nevymyslela a asi jsou fakt hodně takový akční a zapálený do toho a asi je i hodně zapojovala bývalá paní učitelka do těchto věcí. Proto možná chtěli vědět plno věcí o tom, takže to asi nebyla dostatečná příprava. Každopádně asi by nebyla úplně dokonalá ani kdybych se fakt snažila.

Já: A udělala bys teda něco jinak teď, když jsi tím prošla? Jestli by ses zaměřila více na nějaký věci, nebo si je více promyslela? Když do toho půjdeš pak vlastně podruhé, tak co bys udělala jinak?

Učitelka: Asi jo. Tak podruhé už to bude taky jiné, protože už budu vědět. Kdyby ta třída byla nová znovu, tak bych si napsala fakt jednotlivý bod, třeba známkování a vypsala

všechno, co k tomu musím říct. A potom by byla třeba organizace třídy, tak by tam byly ty systémy na zapominání a semafor co tam je. Úplně bych to rozepsala po jednotlivých bodech. Že takhle jsem měla okruhy a nestačilo to, bylo to málo, protože se pak doptávali.

Já: Já jsem si ještě tady udělala vlastně v průběhu tady těch třídních schůzek, něco, co mě tak jako přišlo na mysl a co by mohlo zlepšit ten průběh třídních schůzek. Takže jestli ses právě nějak zaměřila na to, abys měla dynamičtější projev, nebo přidala na hlase, protože pak tam byl i dotaz.

Učitelka: Jo požadavek, abych přidala na hlase. Jo jasně, to si jako myslím, že je oprávněný požadavek, ale i tak jsem se docela snažila.

Já: Takže myslela jsi na to, věděla jsi, že musíš a že když to řeknu v uvozovkách, že je to tvoje slabina? Takže jsi se snažila to zohlednit, ale stejně přišel tento dotaz.

Učitelka: Ehm, jo.

Já: No, jak už jsem říkala, tak mě právě přišlo, že by to i pomohlo právě tomu náhledu rodičů na tebe, kdyby ses jako víc prodala a to, že jsem nevěděla, že tě měla představit ta zástupkyně, tak to mi tam taky chybělo. Opravdu jako ze začátku říct, jsem Adéla Průšová, ještě studuji, vzala jsem tuto práci při svém posledním roce. Právě pak byl i nějaký dotaz na celkově chod, terče na zapominání, zlobení a tak. Takže to vlastně bylo, že se rodiče doptávali, takže to mi přijde, že vlastně kdyby ses fakt víc prodala, nebo řekla, že máte ještě nějaký celoroční plán, že jste jako třída...

Učitelka: Ne, žádná hra není celoroční.

Já: No to že jste průzkumníci.

Učitelka: No.

Já: No tak že i to bych se snažila namotivovat víc a navnadit rodiče. Že bych řekla, a pro letošní rok, nebo nazvali jsme se jako třída průzkumníci, budeme se poznávat a budeme se vlastně spolu teď snažit já nevím, mít nějaké cíle a za nimi půjdeme a pak vlastně ty terče. Jako že mi přijde, že kdybys takto zmínila pár těchto věcí a řekla něco víc o sobě, nebo vlastně jak se bude vše vyvíjet, nebo jaké jsou tvoje plány, tak si myslím, že by to na ty rodiče více zapůsobilo a že bys stoupla v jejich očích. Že jak jsi sama říkala na tebe koukali trošku skrz prsty, že jsi ještě nedostudovaná a mladá, tak to mi přijde, že to by na krédu docela přidalo, nebo že bys udělala větší dojem.

Učitelka: Hm, souhlasím, no. Já tím, že jsem nevěděla co očekávat a přišlo mi to, že to má být jenom seznámení, tak se pak řešilo strašně moc věcí, které si myslím, že seznamovací nejsou a měly by se řešit až později.

Já: A pak tu mám ještě tedy ten úsměv, aby to probíhalo, trochu se odlehčila atmosféra. Takže tvoje pocity z prvních třídních schůzek?

Učitelka: Nebyly dobré, nicméně ne, že by to bylo nečekané a asi jsem se tím nijak extra netrápila. Věděla jsem, že jim musím nějak odpovědět, tak jsem vymýšlela co dál. Měla jsem konzultaci s panem ředitelem, vymysleli jsme to, napsali jsme to.

Já: A vycházely tyto obavy, nebo ten strach z třídních schůzek i z toho, že třeba na to nejsme i dostatečně připravené? Že o tom málo víme a sama se cítíš třeba tak nekvalifikovaně to tomto případě, co se třídních schůzek týče?

Učitelka: Určitě, protože já za celou dobu studia nevím vlastně nic o třídních schůzkách. Nikdo mi nic neřekl, takže stoprocentně nepřípravená.

Já: Takže jsi spolupracovala s kantory ze školy.

Učitelka: Jo a zjišťovala, co má být připraveno a tak dále.

Já: Dobře, tak to by bylo vše, děkuji.

Učitelka: Nemáš zač.

Druhé hromadné třídní schůzky

Učitelka A

Já: Proběhlo nějaké uvědomění po prvních třídních schůzkách? Třeba i na základě našeho rozhovoru, že sis něco uvědomila a chtěla ses na to poté zaměřit?

Učitelka: No, to bych si možná právě potřebovala promyslet.

Já: Dobře, když tak se k tomu vrátíme. Rozhodla ses udělat při těchto třídních schůzkách něco jinak? Že jsi třeba něco při první schůzce zkusila a zjistila jsi, že to moc nefungovala, takže bys to v těchto schůzkách zkusila jinak?

Učitelka: Já jsem si spíš řekla, že bych ještě při těch dalších schůzkách si vše strukturovala ještě jinak. Schůzky bych si rozdělila na uvádějící začátek, poté sdělení základních věcí „doprostřed“ a potom nakonec dát srandy. Lépe bych si to ještě promyslela a celkově by

byla moje představa taková, že by i ti rodiče byli akčnější a víc bychom si tak třeba povídali, ale mně přijde, že to je pak možný až u těch tripartit, že tohle je stále takové informační, tyhle schůzky se všema.

Já: A byl vlastně stanovený nějaký cíl těch druhých třídních schůzek?

Učitelka: No mně připadá, že tyhle hromadný schůzky jsou furt jenom o těch obecných věcech. Takže já jsem si říkala, že je důležitý těm rodičům přiblížit to, co bych jim jinak vše psala, jak je to dál s hodnocením, jak to jde celkově dětem. Věci, co nás čekají, nebo podepisování různých věcí, co mi potřebujeme, když třeba někam jdeme. Takové ty základní věci. Stále ale čekám na ty tripartity.

Já: Cítila jsi se ve výstupu před rodiči jistější, nebo jsi měla stále nějaké obavy? Případně z čeho byly?

Učitelka: Jak se to vezme. Protože při prvních schůzkách, jak dopadli docela dobře, tak jsem si říkala, že jsem si o sobě mohla možná udělat nějakou představu, která by ve finále nemusela být taková, jak to bude. Já vím, jak je snadné o něčem mluvit a je těžké to uvést do praxe tak, jak si to člověk představuje. A to, čeho jsem se při prvních třídních schůzkách bála, je to, že jak jsme si s rodiči padli do noty, tak potom mi třeba něco nepůjde, a proto jsem nevěděla jaká bude atmosféra na těch dalších schůzkách, protože jsem nevěděla, jestli nezačalo rodičům třeba něco vadit, nebo s něčím nesouhlasí a řeknou si, že ta jejich představa v září byla trochu jiná než jak se nám profiluje teď. To je ale tím, jak jsem sebekritická. Stane se ti, že nějaký den není úplně takový, jak sis představovala. Takže toho jsem se možná trochu bála, že tam třeba někdo s něčím vyrukuje, nebo že měl na začátku tu představu jinou.

Já: Jaká komunikace mezi vámi probíhá?

Učitelka: Hodně si s rodiči píšeme emaily. Spíš u těch dětí, se kterými řešíme nějaké problémy, tak s těmi rodiči si píšeme e-maily. A docela hodně takové dlouhé. Já si ale říkám, že to není nic špatného, protože i pro mě je to nějaká evidence toho, co s rodiči konzultujeme s tím, že plánujeme udělat setkání, až by to bylo vyloženě nutné. S nějakými rodiči ohledně chlapečka, se kterým bylo potřeba nějaké věci řešit, tak s nimi jsem se sešla. Schůzky nám zabraly tak hodinu a půl s oběma rodiči chlapečka. Také si píšeme e-maily, ohledně výsledků od školního psychologa. S jednou maminkou jsme si i volaly, protože ta holčička má nějaké zdravotní problémy a už dlouho není ve škole. Takže jako asi jak s kterým rodičem. Zatím jsem jim nedala své číslo, s tím jsem si řekla,

že počkám. Moje číslo mají ti rodiče, kterým jsem musela volat, že je dětem špatně, takže ti mi třeba napíše esemesku, než že by mi psali e-mail, když to dítě bude chybět.

Já: A tento nastavený způsob funguje?

Učitelka: Jo funguje, jen si říkám, že právě časem by mě to mohlo stát hodně energie. Než napíše dlouhý e-mail, do kterého se snažím hodně investovat, tak pak mě to může stát hodně času. Přemýšlíš, jak to zformuluješ, co tam řekneš, tak to zabere docela dlouho. Mám ještě žáka, který studuje v Americe a s jehož maminkou si píšeme a s třídu si s ním vyměňujeme vzkazy, takže je připravuji na to, že v prosinci přijede. Chlapeček nám posílá emaily a fotky, jak tam slaví Halloween a mi jako třída mu pak odepisujeme.

Já: Co mi přijde moc hezké z práce, která ti musí také zabírat nějaký čas a energii a děláš jí ze své vlastní iniciativy je vkládání fotek dětí na společné stránky? To musí rodiče velmi ocenit.

Učitelka: Ještě od nich nemám zpětnou vazbu, jestli na to koukají nebo ne, ale děti se mě často ptají, jestli to tam dám, na to Rajče, že se chtějí doma podívat s rodiči. Co mě ale potěšilo na těch schůzkách bylo to, že to bylo poprvé, co jsem se rodičů ptala, jestli jim vyhovuje sebehodnocení a funguje ta zpětná vazba, co dělají vždy s dětma. V pondělí jim dávám archiv, a oni s těma dětma dělají různé body, co my jsme dělali v průběhu týdne. Takže to je výstup toho, so jsme s dětma probrali třeba v češtině, matice a tak dál. Je tam v matematice třeba zadání, „vysvětli, jak bys řešil tento úkol v krokování“ a rodiče mohou vidět, jestli jim to jde nebo ne. Takže pak jsem byla ráda, když jsem se ptala rodičů, jestli jim to nezabírá třeba moc času, tak že byli spíše rádi, že vidí, jak to ty děti dělají. Proto jim na to dávám, vždy více dní. Ještě máme třídní stránky, přes které spolu komunikujeme a kam dávám úplně všechny úkoly, týdenní plány a tam se rodiče vždy dívají.

Já: Udělala jsi nějaký pokrok ve svém projevu, nebo objevilo se něco, na co si dáváš pozor při svém vystupování před rodiči?

Učitelka: Ani si nic nehlídám, mi přijde. Co se ale asi změnilo je to, že mi došlo, že minule a možná i teď, to bys mi řekla ty, protože já jsem moc nevnímala. Já vždycky přepnu, jak jsem nervózní před nimi. Že minule mi přišlo, že to byl dosti výčet toho, co se dělo, děje, bude dít a tak. Co jsem si říkala, že by se mi líbilo příště, je to pojmout ještě víc jako přátelštěji. Více se zaměřit na to, ukazovat rodičům, co ty děti dělají, proto jsem jim dala ty portfolia. Víc takhle to pojmout, než jenom jako „nalejvárnou informací“.

Já: Ono teda byly ty schůzky kratší, trvaly 35-40 minut, ale nepřišlo mi, že by probíhala informace za informací. Jak měly ta portfolia, ukazovala jsi jim internetovou stránku s fotkami (Rajče), i mi přišlo pro ně užitečné ukázání způsobu toho čtení. Takže mě to nepřišlo, že by to bylo jen jednostranně informační. Co jsem se tě chtěla ale zeptat, protože ty vystupuješ tak, jaká jsi. Teď jak bych to řekla, jako že ten tvůj projev je tak přirozený, až by mohl působit moc, ne ani kamarádsky, ale až moc uvolněně. Jestli toto nemůže mít pak nějaký negativní dopad. Jestli to není něco, co by sis pak hlídala, nebo uvědomovala. Že pak mohou být rodiče, kteří si řeknou „ježiš to je super“, a pak někteří rodiče, kteří na to „neslyší“, nebo by byli předpojatí. Možná že by měli problém s tím, že to není zas tak profesionální. Možná jsi nad tím nikdy nepřemýšlela?

Učitelka: Tak já vím, co tím myslíš. S tou spisovností. Já si dávám velký pozor na to, abych mluvila hodně spisovně ve škole s těma dětma. A s těma dětma se hlídám od rána do konce toho vyučování, a s nima se snažím mluvit na jednu stranu jako „profesionálně“ a na druhou stranu jim dávám hodně najevo, že nejsem ta přísná paní učitelka, která je bude cepovat. Je pravda, že i tady si já sama stále hledám tu hranici, protože chci, aby ty děti projevovali svoje já a aby ty jejich individuality byly znatelný, ale na druhou stranu, aby cítily respekt a nějaký pravidla. S těma rodičema, jak asi i ty první schůzky byly fajn, a i ti rodiče, že se mnou mluví neskutečně otevřeně a já ty rodiče ještě hodně potkávám, když si chodí pro děti, že se často zapovídáme, že i ti rodiče se mnou mluví tak, že mi i říkají jako v uvozovkách „ty věci mezi řádky“. Jako že byli na hřišti a někdo tam říkal něco...a už to spolu rozebíráme. Se dvěma maminkama je to takový, že řeknou třeba že jim něco doma trvalo moc dlouho a jestli si myslím, že by šlo...A já jim dávám najevo, že si té zpětné vazby vážím, a i oni ke mně takhle přistupují.

Já: Že tím možná i rozbijíte takovou tu formálnost pak těchto sešlostí nebo toho vystupování.

Učitelka: No, že ani oni ke mně se nechovají úplně jako formálně. Nebo jako na těch prvních schůzkách, tam jsem ti to myslím i říkala, že já budu jaká jsem, že to mě dělá šťastnou. Možná až budu učit 5 let, tak zjistím, že to byla chyba, nebo za rok zjistím, že to nefunguje. A řeknu si, že až to budu dělat znovu celé, tak to udělám jinak. Teď si to neříkám, nebo teď si na to musím asi přijít. Ale jako jedna maminka tam na těch prvních schůzkách byla taková jako že pak za mnou šla a říkala mi, že její děti nedostávali známky, že její dcera byla někde jinde a že to tam nefungovalo, tak že abych po synovi šlapala. A to jsou ty momenty, kdy já říkám, že si musím zachovat svou asertivitu. A asi

jak jsem mamince řekla, že ještě skoro ani nenastoupili do školy, uvidíte, nechte to vykrytalizovat. My tady ty známky máme, do toho budu děti hodnotit formativně. Každý si přijde na své. „Počkejte, jaké to bude, pak se budeme domlouvat dál.“ Takže asi mají pocit, že vim co dělám.

Já: To já jsem to nemyslela jako kritiku, spíš že to není tak standardní mi přijde, a právě si myslím, že to taky hodně souvisí s tím, že si hledáme tu hranici a asi s každou skupinou rodičů to pak bude zase asi jiné. Ale že vždycky hledáme nějakou hranici, nebo balanc, který by fungoval. To taky tím, že začínáme, tak to je pro nás neznámá věc.

Učitelka: Možná je to i tím, s kým jsem přišla do kontaktu, protože ty učitelky, se kterými jsem přišla na praxi do kontaktu, tak první učitelka, u který jsem byla půl roku na praxi ve druháku, tak to byla paní učitelka, která dělala hodně individualizaci s dětma a v tý třídě se ty děti neskutečně projevovaly a mě to bylo hodně příjemný. A ona je i taková, že do toho věnovala svojí vlastní energii, do toho má asi 5 dětí a všechno to zvládala. Já jsem si říkala, jak je to skvělý, být takovýhle „srdcař“. I takhle si ona neskutečně osobně povídala těma rodičema. I Radka, když jsme si povídali, tak i ona má s těma rodičema neskutečně osobní vztah, že si kolikrát taky zavolaj a ti rodiče jí říkají hodně osobní věci. Pro mě je to takový to, co si představuju, že to učitelství je to posláním v tomhle ohledu. Takže teď to dělám tak, jak to cítím a ne tak, jak bych to měla promyšlené už dopředu, do jaký role se postavit, tak uvidíme.

Já: Změnil se od první schůzky nějak přístup rodičů? Všimla sis něčeho?

Učitelka: Já bych řekla že ne, akorát ze začátku mi ti rodiče hodně psali a dávali mi zpětné vazby, protože je to začátek a ty děti jsou v první třídě. Že když jsem se bavila s holkama, tak těm třeba tolik nepsali, když už jsou třeba ve třetí třídě ty děti. No řekla bych že jako jsme míň v kontaktu, ale to, protože se to už začíná usazovat. S nějakými rodiči jsme si zase blíž, protože spolu hodně řešíme. Ale já bych řekla, že zase až po těch tripartitách se to ukáže.

Já: Jsou nějaké 3 okamžiky situace, které se ti z třídních schůzek vybaví? Třeba nějaké komunikační střety?

Učitelka: No tak měla jsem na schůzce maminku, a ta ze začátku jsem na ní viděla, že neví, co má čekat. Že mi přijde, že ti rodiče často očekávají, že spustím něco negativního. Nebo ne já, ale celkově, že ten učitel najednou sepse jejich dítě a možná se stavěj do takové té obrané fáze, že si budou stát za tím, co dělaj. Bylo na ní vidět, že neví, co má

malinko čekat ze začátku, protože věděla, že se děje nějaký problém. Ale vlastně potom, co jsme si povídali a ta atmosféra mezi námi byla hodně uvolněná, tak tam došlo až k tomu, že ta maminka se tam až rozbrečela potom na těch schůzkách, protože i jí to potom hodně unavuje, co se děje s tím chlapečkem, ne jenom ve škole, ale i doma a já jsem v tu chvíli nevěděla, jestli je to dobře, protože já jsem nemluvila tak, abych v ní ty emoce probudila, ale asi tím, že mezi námi došlo k nějakému porozumění, že mě se děje něco podobného jako jí a ona je z toho unavená, tak se tam stalo tohle. Ale naštěstí pak to sklouzlo do toho, že jsme si povídaly hezky o tom chlapečkovi, o tom že já mám podobný zkušenosti s jinými dětmi a začala jsem říkat pozitivní věci o tom chlapečkovi, proč bych t neviděla tak negativně, a to byl takový silný moment tohle. Druhý moment byl asi s maminkou na prvních třídních schůzkách, která se mi asi snažila dát najevo, že úplně nesouhlasí s tím, aby probíhalo hodně slovní hodnocení a tak. A to jsem trochu čekala, že se mnou nebude souhlasit, nebo že mezi námi budou nějaké rozbroje, a to byla jedna z maminek, která tam se mnou potom mluvila na konci a která naopak když jsme si mailovaly, tak se mi otevřela, jaký měla trable se starším dítětem a tak. Takže to mám pocit, že je na dobré cestě.

Já: A ty jsi na to reagovala jak, když jsi cítila, že by mohlo „jít do tuhého“, nebo že by mohlo dojít k menšímu konfliktu? Jak jsi se k tomu stavěla?

Učitelka: Tak jsem si řekla, že musím zachovat klid a mít podložené argumenty a že vše co řeknu, musím mít podložené něčím, co se konkrétně stalo, asi to jsem si řekla. A ten třetí je asi, kdy jedna maminka je taková, že se mnou hodně komunikuje a psala mi, že chce omluvit holčičku, že nebude mít splněné některé úkoly, nebo že trochu „mimo“, že má narozeniny a že ty úkoly asi neudělají, že budou péct muffiny. A já jsem jí řekla, že to je jasné, že sedmé narozeniny má jen jednou v životě a že jestli nebude mít z těchto důvodů úkoly, tak že to nevádí. Ta holčička je hodně pečlivá a děti měly za úkol vybarvit nadpis do portfolia jako mandela. Ta holčička se s tím dělala asi 12 hodin, protože měla potřebu to dělat precizně a ta maminka měla potřebu mi to říct, že se to stalo. Já jsem jí řekla, že to je pravda a že se budu snažit, aby to takový úkol nebyl. A ta maminka mi řekla, že si váží toho, že mi tohle může říct a že na to já nějak reaguji. To bylo že jsem se k tomu postavila zase tím, že i já můžu udělat něco, co může být ne chybný, ale ne úplně promyšlený a že i ti rodiče mají právo mi na to něco říct a partnersky si se mnou o tom popovídat.

Já: No ale krásně jste to vyřešily, ty jsi to přijala a...

Učitelka: Já mám pocit, že jo.

Já: A ještě jestli by sis vzpomněla na něco k té první otázce? Uvědomění, se kterým jsi šla do těch druhých třídních schůzek? Že bys nějak ty přípravy udělala jinak, protože se ti něco na prvních schůzkách neosvědčilo?

Učitelka: Ne asi neosvědčilo, ale já bych si celkově strašně přála nekoukat sem tam do těch papírů, ale mně to pomáhá, protože to je pro mě určitá struktura. Mně by se líbilo sedět jinak s těma rodičema. Mně by se líbilo, kdybychom mohli sedět třeba v kruhu, nebo když bych mohla... já nevím...já s nima sedět nějak u toho stolu, nebo něco takového.

Já: A vy jste na prvních třídních schůzkách měli hnízda?

Učitelka: Jo.

Já: A to pro tebe bylo lepší.

Učitelka: Cejtla jsem se líp. Bylo to stejné, protože já jsem stejně většinu času trávila před tabulí, nebo u toho mého stolu. No ale líbilo by se mi to pojmout trošku nějak jinak. Ale zase tím, jak je nás tam hodně a je potřeba, aby mě ti rodiče v tu chvíli poslouchali, když to tak řeknu, tak asi není úplně jiná možnost. Možná třeba já nevím, až si budeme dělat nějaká setkání s těma rodičema a bude třeba hezké počasí, ten jeden tatínek tam právě navrhoval, že bychom mohli opékat buřty tam u něj na zahradě, tak třeba bude možnost, že řeknu rodičům, že třeba 20 minut bude takových, že bych jim chtěla něco říct a pak tam budu u toho ohně, nebo já nevím. Právě se právě těším na ty tripartity, protože mám pocit, že tam konečně budeme sedět u toho stolu, a i takhle když mi tam přijdou nějakí ti rodiče a jsme tam s nima sami, tak vždycky udělám to, že buď si spolu sedneme do lavice a já sedím vedle nich anebo jim přišoupu židli ke mně, ale nesedíme takhle...

Já: V „elku“.

Učitelka: Jo jo. Spíš takhle vedle sebe. A že si vyklidím stůl, jestli si tam chtějí něco psát a tak. Na to se asi těším, až tam nebudu stát takhle před nima, no. Protože ani mně to nevyhovuje s těma dětma, stát takhle před nima.

Já: To je asi všechno, chtěla bys ještě něco dodat?

Učitelka: No ještě jsem chtěla s těma rodičema udělat nějakou tu aktivitu, ale stále si nejsem jistá, jak moc se nějakí rodiče znají a jaký ne. Víím, že jedna maminka udělala trošku jako takový obličej, když jsem to řekla.

Já: Mně taky přišlo, že třeba tak 3 rodiče to tak přešli tuhle poznámku a někteří, že byli víc bezprostřední.

Učitelka: Anebo se i stalo, že když jsem ty rodiče potkala někde u školy, tak mi právě někdo řekl, no já jsem si říkal, no že jedna ta maminka no...Je vidět, že si nepadli úplně do noty. Tak jsem si říkala, že zase úplně nevím, jestli by bylo vhodné to teď dělat, že si tím nejsem jistá. Že možná jako „ice-breaker“ bude lepší než takhle jako to setkání vystavit tomu, že se musí spolu bavit.

Já: To asi jo, to může být někomu nepříjemný. Že takhle všichni vědí, do čeho jdou.

Učitelka: Dobře, já děkuji.

Já: Já děkuji.

Učitelka B

Já: Proběhlo po těch prvních třídních schůzkách nějaké uvědomění? Chtěla si pak něco změnit na těch druhých třídních schůzkách?

Učitelka: Celkem neplánovaně jsem nakonec na druhých třídních schůzkách použila oproti těm prvním v září prezentaci. Nevím, jestli to bylo jenom tím médiem nebo i tím, že to byla má třetí schůzka, ale druhá hromadná, tak jsem byla mnohem méně nervózní. I třeba takový ten detail, že jsem mohla poukázat na ty informace přímo, co bylo promítnuto na interaktivní tabuli. Nemusela jsem se já sama koukat do nějakého papíru, kde bych to hledala, ale opravdu ta prezentace jako medium slouží docela dobře. I jsem rodičům řekla, že jim to potom pošlu, takže zároveň i ty co nebyli tak si myslím, že se toho mohli docela dost dozvědět, protože základní informace tam byly. Jak jsem řekla, byla jsem méně nervózní a ty třídní schůzky mi celkově přišly lepší, měla jsem u nich příjemnější pocit. Bylo to možná i tím, že se tam projednával třeba Mikuláš, nebo Den otevřených dveří, nebo ještě jiné věci, na kterých měli rodiče hlasovat nebo měli říct oni o tom svůj názor, což bylo hrozně fajn, že jsem nemluvila jenom já ale i oni. Že jsem i od nich chtěla nějakou zpětnou vazbu, takže to asi mohlo také pomoci k nějakému příjemnějšímu pocitu. Že jsem to nebyla jenom já před tabulí, co diktuje rodičům, ale že i ti rodiče do toho více vstupovali. Tím, že to bylo čtvrtletí, tak jsme mluvili o těch nadcházejících událostech mimoškolních.

Já: Takže si se už cítila jistější?

Učitelka: Určitě.

Já: A myslíš si, že to bylo tím, jak jsi připravila třídní schůzky, nebo že jsi si byla jistější?

Učitelka: Myslím si, že to bylo i dáno tou prezentací, ta mě možná více uklidnila.

Já: Takže úpravou toho průběhu. Že sis to vlastně přizpůsobila, co ti víc vyhovovalo. A to si už tady také zmiňovala, jestli si se nějak snažila zpříjemnit ty schůzky? Když to většinou bývají ty organizační věci, tak vlastně jsi říkala, že si chtěla více zapojit ty rodiče, takže možná tím?

Učitelka: No nebylo to vyloženě plánované jako v tom smyslu, že jsem je chtěla zapojit kvůli tomu, aby to bylo pro ně příjemnější. Ale celkově bych asi snad řekla, že ta prezentace byla pro rodiče příjemnější z toho hlediska, že to nebylo jenom že bych jim to říkala, ale že to viděli i napsané.

Já: A asi to bude určitě dobré pro ty rodiče, kteří tu nebyli, že jim budou zaslané ty informace.

Učitelka: Potom třeba v rámci učiva jsem jim tam doporučila i jednu internetovou stránku, což si i rodiče sami zapisovali, i když třeba věděli, že tu prezentaci potom dostanou. Tak to je i takový bonus pro mě.

Já: Takže nějaké konkrétní situace, ke kterým tady došlo? Co jste třeba probírali, co se tu řešilo? Měli rodiče nějaké dotazy?

Učitelka: Dotazy nevím, ale vím, že si třeba ten Mikuláš že jsem se zeptala, jestli by si to někdo nevzal na starost, kdo by nachystal balíčky, tak bylo třeba asi 10 sekund ticho a potom se někdo přihlásil a někdo další se přidal. Že to bylo takové hezké, že ti rodiče se zajímají a nenechávají to všechno jenom na mně. Druhá věc, co jsem si teď vzpomněla, že jsem se jich ptala na takovou otázku, jestli se jim tedy zdají domácí úkoly dlouhé, krátké nebo adekvátní. Jo a teď jsem si vzpomněla, že jsme hlasovali, co se rodičům hrozně líbilo. Hlasovali jsme pomocí ukazování na škále rukama. Měli ukázat, že když měli od sebe ruce hodně, takže jsou ty úkoly moc dlouhé, jestli je měli na střed, takže jsou střední nebo adekvátní ty úkoly, a jestli potom měli dlaně u sebe, tak že jsou úkoly moc krátké podle nich. Tak to vím, že rodiče strašně bavilo a koukali kolem sebe, kdo co ukázal. I rodiče se zasmáli a pobavili se. I mně někdo po těch třídních schůzkách řekl, že to byla legrace, to, co jsme udělali.

Já: A pro tebe určitě zpětná vazba.

Učitelka: A pro mě to byla zpětná vazba. My jsme o tom potom mluvili, ale tohle byl rychlý nástroj k tomu, získat odpovědi od všech, nebo od co nejvíce lidí. Ale potom jsme se o tom ještě pobavili. Přičemž potom se ozvala ještě jedna maminka, která je také učitelka, ale na druhém stupni a ta mě naopak říkala: „Paní učitelko, o tom se s námi vůbec nebavte, jako s rodiči. Úkoly spadají pod vaší kompetenci a do toho si nenechte mluvit.“ Takže jsem měla zpětnou vazbu potom třeba i na tohle já, jako začínající učitelka. Nejsem si třeba v tom až tak jistá a spíš jsem se ptala kvůli tomu, že opravdu každé dítě je individuální a někomu trvá ten úkol krátce, někomu dlouho, tak abych spíš z toho získala zpětnou vazbu.

Já: Takže si se ptala na úkoly, a ještě něco další o čem jste hlasovali, co tě zajímalo?

Učitelka: No potom jsme se ještě bavili o škole v přírodě, ale o tom jsme úplně nehlasovali. Ještě o vánoční besídce, poté jsme docela diskutovali zase kdo si to vezme na starost, co mám případně já udělat, s kým se mám domluvit atd. Takže jsme se potom domluvili s jedním pánem, který to hlavně zařizoval. Domluvili jsme termín, on že by připravil stromeček, rodiče měli přinést jídlo, my jsme s dětmi nacvičovali na besídku atd. Takže o tom se ještě vlastně mluvilo. Ale tím, že jsou to už rodiče třetáků a měli ty vánoční besídky v druhé a třetí třídě, tak toho docela dost věděli. Takže naopak tam byl moment, kdy já jsem poprosila rodiče, jestli by mi nemohli říct, jak to v těch předchozích ročnících vypadalo. To jsem se zase já obrátila na ty rodiče. Pardon, ještě mě napadlo kvůli těm tripartitám, které tedy byly po třídních schůzkách. Pak jsem ukázala rodičům, jak se tam budou přihlašovat na různé termíny. Využila jsem docela relativně moderního nástroje Doodle, kde se jednotlivě zapisují na určitý termín. Já jsem tam vypsala termíny a oni se dopisovali. Ukázala jsem jim to na těch třídních schůzkách, jak to funguje, poslala následně odkaz a v tom jsem měla také zpětnou vazbu od rodičů, že to je perfektní nástroj a že to budou používat i v osobním nebo pracovním životě.

Já: V těch prvních třídních schůzkách jsi říkala, že jsi docela hodně gestikulovala, tak jestli jsi se nato teď nějak zaměřovala? Nebo jestli si myslíš, že ti ta prezentace mohla pomoc uklidnit tě, že jsi měla co dělat přepínat prezentaci, že tě to zaměstnalo?

Učitelka: To bych určitě řekla že jo. Že jak už jsem řekla, cítila jsem se ve větší pohodě, určitě to nebylo kvůli prezentaci. Ono také záleží, jaký zrovna má člověk den a jaká je celkově nálada a celkově to vyšlo moc hezky. Takže neříkám, že by to bylo jenom tou prezentací, ale možná máš pravdu v tom, že to mohlo pomoci k tomu, že jsem méně

gestikulovala. Asi pomohlo i to, že jsem nemusela ani žádný papírek držet v ruce, že jsem to měla na té prezentaci, takže jsem nemusela mít nic v ruce.

Já: Jak mezi sebou komunikujete? Jakou využíváte komunikaci s e-mailem?

Učitelka: Hlavně e-mailem, to zůstává pořád stejné, že minimálně jednou týdně rodičům píšu mail, protože posílám týdenní plán a potom, když je ještě něco mimořádného, tak jim píšu případně během týdne, ale většinou je to jednou týdně. A potom když potřebuji napsat někomu konkrétnímu, tak ještě to. Určitě využívám hlavně mail, SMS, mám na rodiče číslo, ale na ně většinou spíše odpovídám. Jedině když je to něco, co je potřeba vyřešit hned, tak to raději řeším zatelefonováním nebo SMS. Ale ve většině případů je fakt ten mail. Případně nějaká osobní konzultace, ale těch tolik nebylo až na ty tripartity.

Já: Už si tady mluvila o té zpětné vazbě, kterou si získávala na třídních schůzkách, je to i třeba že dáš rodičům nějaký papírek, že chceš vyloženě na něco zpětnou vazbu od nich? Nebo to škálování rukama bylo poprvé využito takhle v průběhu třídních schůzek?

Učitelka: No tohle bylo asi poprvé, a ještě možná ten styl jakým to bylo, byl pro rodiče zajímavý.

Já: Co ty by si byla ráda, aby ti bylo sděleno před tím, než třídní schůzky začnou pro začínajícího učitele? Co je nějaké doporučení pro začínající učitele z tvé strany, když už si zažila tři schůzky, co by jim pomohlo do začátku?

Učitelka: Určitě nepodcenit je a připravit se na to. A určitě si dát nějaké záchytné body, i když já myslím, že si všichni učitelé udělají nějakou osnovu, jak co řeknou atd. Možná tím, že mělo škálování takový úspěch, tak zapřemýšlet třeba i nad tím, jak zpříjemnit ty schůzky a dát tam něco, co jim to zpříjemní. Nebo něco na oddech, na nějaké lehké zasmání ale mně se to povedlo neplánovaně tenhle moment. Ale možná budu příště přemýšlet, co jiného tam podobného dát.

Já: A ještě třeba tři konkrétní věci, které pro tebe byly nejobtížnější zvládnout, co se třídních schůzek týče?

Učitelka: To už jsem možná říkala už minule, být co nejstručnější a nejjasnější, moc to nerozmazávat, což jsem na to expert, takže to je jedna z věcí.

Já: Takže vyjadřovat se jasně a stručně?

Učitelka: Tak s tou stručností souvisí i délka, aby to nebylo nějak přehnaně dlouhé. Ale to zase závisí na tom, kolik toho člověk potřebuje říct. Vypadat asi co nejvíc profesionálně a co nejlépe v té roli toho učitele.

Já: A k tomu myslíš ti může dopomoci celkově dobrá příprava? Nebo se nějak celkově uvést do pohody a být sebejistý?

Učitelka: No určitě vystupovat sebejistě a že člověk ví o čem mluví. Není nic horšího, když potom neví, o čem mluví, což se mi vlastně i trochu stalo v té čtvrtletní. Rodiče museli podepisovat souhlas, teď nevím, jak to přesně znělo, ale jednalo se o to, že souhlasí s tím, aby v případě nějakého problému nebo v nějaké situaci s dítětem třeba spolupracoval školní psycholog. Mít ten souhlas, že s nimi nebudu pracovat jenom já ale ještě někdo jiný z té školy, tak k tomu byl potřeba souhlas. A v tomto momentu jsem cítila, jak se mě na něco zeptali, že jsem si nebyla vlastně jistá a nevěděla jsem, jak na tu otázku odpovědět. To byl asi jeden z ne moc příjemných okamžiků schůzky, takže se to člověk snažil nějak zamlžit. Takže tady jsem si říkala, že jsem si měla u paní ředitelky zjistit víc. (Vynechaná část se sdělením, že byl poté vznešený dotaz dořešen v danou chvíli na místě.)

Já: A ta struktura byla dána školou, co se má probírat na těch schůzkách? Nebo sis to plánovala sama?

Učitelka: Vždycky je řečeno, co se probírat má a nemá. Takže třeba ty formuláře volby. většinou paní ředitelka řekne určité body, co by tam měly být a my to děláme ještě tak s kolegyněmi co mám paralelky, že si spolu ještě něco řekneme, neboť spoustu věcí máme společných, jako plavání, školu v přírodě. Jsme tedy dvě začínající učitelky a jedna zavádějící učitelka. Takže ta nám třeba i poradí, na co nemáme zapomenout atd. Takže hodně pomohla ta schůzka s tou zavádějící učitelkou, co nás má na starost.

Já: Takže to vždycky vzájemně proberete a sestavíte?

Učitelka: Což funguje perfektně, vždycky je fajn, když na to není člověk sám.

Já: Tak ještě něco jestli by jsi chtěla dodat, tak máš prostor. Možná ještě jestli tyhle naše setkání, jestli tě nějak přiměly nad tím víc přemýšlet nebo jestli ti něco přinesly?

Učitelka: Určitě, já řeknu klidně upřímně, že na začátku, jak jsem dostala první mail, tak jsem nebyla úplně nadšená, protože jsem si říkala, že přeci jenom učitel nemá tolik toho času. A teď jestli má vyplňovat různé dotazníky, anebo rozhovory, ale jsem ráda, že jsem

do toho šla. Jsem zvědavá, jestli budeš mít zpětnou vazbu od těch mých rodičů a určitě si myslím, že to bylo přínosné, že jsem nad těmi věcmi popřemýšlela.

Já: Takže tě to přimělo k většímu zamyšlení?

Učitelka: Určitě.

Učitel C

Já: Takže nějaké uvědomění po těch prvních hromadných schůzkách? Jestli nějaké bylo, že to pak třeba ovlivňovalo ty druhé hromadné schůzky z tvého pohledu? Jestli si pak změnil přípravu, organizaci, strukturu toho průběhu?

Učitel: Tak zase měli tu osnovu všichni stejně předpřipravenou. Takže tam je dobrý, že člověk si nemusí ty organizační věci celoškolní připravovat. Takže jsem si pak nakonec napsal pár bodů, co chci zmínit, ale taky jsem samozřejmě ne všechno řekl, na něco jsem zapomněl.

Já: A to, co jsi chtěl zmínit to byly organizační věci?

Učitel: Tam jako prospěch se neřešil, to jsem říkal že známky budou uzavřeny do týdne, že jim je potom řeknu a případně jestli někdo individuálně, tak ať se zeptá potom po schůzkách. Ale jinak se řešily ty organizační věci.

Já: A rozhodl si se něco nějak změnit u toho způsobu vedení, nebo ve svém počínání?

Učitel: Asi ne, ale přišly mi kratší a přišlo mi, že jsem řekl víceméně co bylo v tom papíře a teď jsem si pořád říkal, co všechno jim k tomu u toho každého bodu říct víc a možná jsem byl kvůli tomu takový nejistý. Že jsem si přišel, že jim spíš říkám bodově, že je potřeba zajistit plavání a potom tohle a potom tohle, a teď jsem se tak jako zamyslel, co jim k tomu ještě říct víc ale ono...

Já: Že ten smysl toho scházet se nad pár organizačníma věcmi a informacema, který se dají poslat e-mailem že to větší hloubku nemá?

Učitel: A i jo, ale zase tam je na druhou stranu dobrý to, že třeba když se tam řeší ten třídní fond, tak to bylo dobrý, že jsem jim tam napsal na tabuli na jednoho žáka, jak jsem využil těch 500 Kč. Takže tam bylo třeba 100 Kč vybavení do třídy, 80,- Kč návštěva planetária a potom jsem se jich zeptal, jestli souhlasí se 600,- Kč na další pololetí. Takže tohle to řešit by bylo po mailu asi takhle zdlouhavé. Takže aspoň u tohohle mi to přišlo

smysluplné, nebo že už to potom mohli zaplatit. My jsme se o tom bavili s kolegy třeba z druhého stupně a ty říkali, že to měli třeba za 10 minut. Že přesně jim to tam přečetl a pak jim řekl: „No, to je všechno, na shledanou.“

Já: No, Adéla taky říkala, že to měla za 20 minut hotové a nic víc se k tomu nedodávalo.

Učitel: No, asi to nemá smysl nějak zbytečně protahovat.

Já: Jaká komunikace mezi vámi funguje? Jestli komunikujete skrze e.mail?

Učitel: No, hodně přes elektronickou žákovskou, přes ty zprávy (internetová aplikace Bakaláři, kde se píšou poznámky, informace jakéhokoliv druhu, absence). To jsem jim také chtěl vlastně připomenout na třídních schůzkách, že mají mít omluvenou absenci a taky jsem na to zapomněl. Takže u některých to taky musím páčit. Ale to zase není problém těch dětí, ale rodičů. Jinak telefon jsem jim nedával.

Já: Cítil si se tedy teď lépe? U tebe už to bylo třetí setkání s těmi rodiči, tak jestli si měl pocit, že si se už nějak vypracoval a už ses cítil jistěji?

Učitel: No, nevím. Myslím, že to bylo tak asi nastejno. Že asi o moc větší posun tam moc nevidím.

Já: Je něco, co si hlídáš ve svém projevu? Třeba v neverbální komunikaci svoje gesta?

Učitel: No já jsem měl v ruce ten papír, takže tím jsem se uklidňoval a tím šla veškerá gesta stranou a snažil jsem se na ně občas kouknout, to je asi všechno.

Já: Všiml sis, že by se nějak změnil vztah s rodiči nebo jejich přístup k tobě?

Učitel: Asi za tu krátkou dobu moc ne, sám si to moc neuvědomuji.

Já: A mluvil si pak tedy o tom, že pak za tebou přišli ty čtyři maminky, a ještě nějaké situace které si vybavuješ ke kterým došlo?

Učitel: Jo jedna maminka se mě ptala, jestli dostane jeden žák dvojku z tělocviku, kterého já neučím ale učí ho jiný učitel. Takže to jsem ji nebyl schopen odpovědět, ale řekl sem jí, že se zeptám a že to potom tomu žákovi řeknu. Takže nakonec to dopadlo dobře, nedával dvojky. Takže tohle byla jedna otázka a potom za mnou přišel jeden tatínek kvůli jednomu žákovi, který má v té třídě trochu problém, to je takový dlouhodobý.

Já: Takže pak ještě probíhaly nějaké individuálnější rozhovory?

Učitel: Pak jsem tam byl třeba ještě čtvrt hodiny.

Já: Bylo něco, co ty by sis přál abys věděl, když jsi šel do prvního setkání s rodiči na první třídní schůzku? Takže co jsou nějaké věci, které by ti pomohly?

Učitel: Jako dopředu před tou zářijovou?

Já: No, celkově před třídními schůzkami. Když už si tím třikrát prošel, tak nějaké tipy?

Učitel: No, když je člověk nejistý, tak to nedat najevo, což je těžké. A být si jistý tím, co člověk říká, to mi přijde, že to ti ostatní poznají. Že je stejně důležité jednak co říká, ale i jak to říká. Že na to ti rodiče i docela slyší. Když je ten projev zmatený, nebo když je jistý.

Já: Pak tři věci, které pro tebe byly nějak nejobtížnější v celém tomhle procesu?

Učitel: Jako v komunikaci s rodiči?

Já: No, celkově v kontaktu s rodiči, ale i co se třídních schůzek týká.

Učitel: Tak asi otázky rodičů.

Já: Odpovídat a hned reagovat?

Učitel: Jo, protože všechno ostatní si člověk připraví, když na tohle musí potom reagovat spontánně.

Já: Ale na to se stejně nějak připravit nedá. (nepřichází s dalšími záležitostmi). Myslíš si, že má na situaci nějaký vliv, že jsi pan učitel, a ne paní učitelka?

Učitel: Tak určitě to má vliv, stejně jako věk a určitě celkově věci, které jsou s člověkem spjatý a neovlivní je. Ale těžko říct, jakým směrem to ovlivňuje ty rodiče. Jako vliv to určitě má, že mi je 24 a jsem muž a že mi není 50 a nejsem paní učitelka. Ale asi nedokážu říct, jestli zato jsou rodiče rádi nebo ne.

Já: Takže ty v tom úplně nevidíš že by si v tom zjistil, že tě třeba víc respektují?

Učitel: Jako těžko říct. Asi jako zase to, co bych mohl získat případně na tom, že jsem chlap, tak možná ztrácím tím, že jsem mladej, takže se to možná potom vykompenzuje. Ale to jsou takové stereotypy, takže nevím, ale určitě to rodiče vnímají.

Já: Myslíš si, že pozitivně, že ti to spíše přidává?

Učitel: No snad jo, snad mi to nějak neubírá.

Já: Jestli ti nějak pomohly tyhle naše schůzky, že jsi se nad tím třeba nějak víc zamyslel?

Učitel: Jo to asi jo, protože jinak bych se nad tím nezamyslel nebo nepokládal bych si takové otázky. Možná že jsem si uvědomoval to, co je na těch schůzkách nejtěžší, že většinou člověk z těch schůzek odejde a cítí to tak intuitivně, co třeba bylo nepříjemné, ale nepojmenuje to třeba. Tohle bylo těžký, tohle se nepovedlo.

Já: Nepřemýšlel bys nad tím tak do hloubky, nebo tak detailně.

Učitelka D

Já: Tak nejdříve prosím o nějaké tvoje zhodnocení třídních schůzek. Jaký jsi měla pocit? Jaký sis dala cíl?

Učitelka: Cílem bylo informovat rodiče o událostech, co se budou konat na škole v následujícím čtvrtroce, protože další společné schůzky jsou v dubnu. Takže jsme dostali papír, kde byly informace, které se měly sdělit. Byl to třeba sběr papíru, nebo tam byly také informace k přijímačkám na střední školu, což pro nás nebylo relevantní, ale bylo to na papíru, tak jsme to museli sdělit. Takže to byly hodně obecné organizační věci a vlastně co jsem si přidala já, tak tam bylo jen omluvit žáky za minulé pololetí, protože to ještě někdo neměl omluvený a tu školu v přírodě, to bylo všechno, co já jsem tam přidala.

Já: Takže ta škola v přírodě byla tvoje iniciativa?

Učitelka: Jo, a ještě elektronickou žákovskou, jestli s tím mají problém, a to bylo všechno.

Já: Takže žádné speciální věci, co bys chtěla probírat?

Učitelka: Maximálně jsem řekla, aby přinesli ubrousky na utírání.

Já: Takže všechno jen takhle organizační?

Učitelka: Jo, a pak jsem řekla, že jestli se někdo bude chtít zdržet a zeptat se na něco, tak může. Že nechci probírat obecně známky všech dětí přede všema, tak ať přijde potom. Tak pár rodičů se zdrželo, ale to bylo spíš jako že jsme byli domluvení, že se potom přijdou na něco zeptat. Třeba paní X (jméno rodiče není z důvodů dodržení anonymity uvedeno) přišla podepsat plán pedagogické podpory pro Tondu.

Já: Takže to, co s tebou chtěli pak probírat jsou tyto individuálnější věci, které nejsou vhodné rozebírat přede všema?

Učitelka: Určitě.

Já: Ještě nějaký příklad?

Učitelka: Pak ještě Kamče se přišla zeptat maminka, jak to s Kamilkou vypadá a chtěla mě poprosit, jestli bych jí mohla dávat nějaké listy na hejného matematiku, že by si doma procvičovaly. Takže jsme pak řešily to, že na internetu je nějaká stránka, kde je to dobře vysvětlený, takže ať pracujou s tím.

Já: Takže žádné problémy se v průběhu nevyskytly?

Učitelka: Ne, vůbec ne.

Já: Takže žádné zajímavé momenty, které by se ti vybavovaly?

Učitelka: Ne, bylo to fakt takový neutrální. Jen pár těch rodičů se přišlo zeptat, zaplatili třídní fond, a to je všechno. A bylo jich tam opravdu málo, fakt to byla otázka dvaceti minut.

Já: Takže ty jsi se už cítila líp?

Učitelka: Určitě.

Já: Jaký bys řekla, že byl rozdíl, mezi těmi prvními a druhými schůzkami?

Učitelka: Nevěděla jsem poprvé co očekávat, takže teď už jsem věděla, co tak nějak přijde, a hlavně mi pomohl ten předchozí kontakt s rodiči, protože tam už jsme se nějak potkali na těch individuálních schůzkách. Takže jsem věděla, o koho se jedná a co si tak trošku myslí.

Já: A mezi těmi prvními a druhými, všimla sis, že by tě vnímali nějak jinak? Nebo že už tě nějak přijali? Protože přeci jenom jste se při těch prvních viděli poprvé a vůbec jste se neznali.

Učitelka: Paní Y říkala, že si na mě zvykli a že mě mají rádi, co takhle ví od ostatních, takže to bych tak vnímala.

Já: A čím si myslíš, že to bylo? Uvedla třeba nějaký příklad?

Učitelka: Neuvedla žádný příklad, jenom tohle řekla. Tak jsem řekla, že mě to těší, a to je celý.

Já: A z tvého pohledu? Ty jsi na něčem třeba zapracovala? Chtěla jsi něco změnit?

Učitelka: Ne, vůbec ne, já tady nejsem proto, abych se zalíbila rodičům, že jo.

Já: Takže jsi to nebrala nějak v potaz a tahle schůzka byla opět taková organizační?

Učitelka: Určitě.

Já: Takže jsi se i ty v tom projevu cítila jistější? I když u té první schůzky jsi tam měla paní zástupkyni, teď už jsi stála před těmi rodiči sama, ale už jsi s tou třídou strávila půl roku, takže vlastně jsi se cítila víc, že už tu třídu znáš. Už jsi se s nimi nějak sžila, seznámila.

Učitelka: Ano, i ty rodiče znám. Hodně píšou e-maily, takže když je něco potřeba vyřešit, tak to řešíme přes e-mail.

Já: Takže jste nejvíce v kontaktu takhle přes e-mail?

Učitelka: Jo asi jo.

Já: Myslíš, že si se nějak v tom svém projevu změnila?

Učitelka: To asi nejsem schopná posoudit, to by museli říct oni, mně to přišlo hodně podobný jako předtím. Možná jsem byla víc nahlas, protože si nikdo nestěžoval že by mě neslyšel.

Individuální konzultace učitel-žák-rodič

Učitelka A

Já: Tak tě prosím, abys zhodnotila ty tripartity. Ty jsi se na ně těšila, tak jestli to nějak splnilo tvoje očekávání? A jak to všechno probíhalo a jak si s tím spokojená?

Učitelka: Tak těšila jsem se na to. A moje očekávání to splnilo hlavně asi proto, že jsem chtěla, aby rodiče slyšeli ty děti, jak mluví o škole a vůbec jak to všechno vnímají. Jestli rozumějí tomu, co děláme, třeba i s těma notýskama, jak to tam bylo, jestli našly svoje portfolio, když si vlastně pro něj šly sami a nebylo tady připravený. Jestli se umějí pohybovat i ve své třídě a zacházet s těma pomůckama. Jo splnilo to moje očekávání. Přemýšlela jsem ze začátku, že bych dala tak půl hodiny, ale i ostatní moji kolegové měli třeba 15 nebo 20 minut, tak jsem si řekla, že dám těch 20 a bylo tedy těžký se do toho kolikrát vsoukat. Takže možná i kdyby to zabralo víc času, tak bych dala tu půl hodinu.

Já: Takže příště dáš asi víc času?

Učitelka: Asi jo, a i kdyby to s někým trvalo jenom 15 minut, tak bych tady holt chvilku počkala potom na někoho dalšího. Ale trošičku cítím, že mi bylo nepříjemné nechat někoho čekat nebo utnout ty rodiče, protože mi přijde, že čím ty děti budou starší, tak i kolegové to říkají, že v 5. třídě jsou ty rodiče takový, že je nezajímá úplně všechno. Ale

v první je toho zajímavá spousta věcí. Takže možná třeba v 1. třídě to udělat na těch ½ hodiny a pak ten interval zkracovat.

Já: To jsem se také chtěla zeptat, že mi přijde, že mám ještě třeba tu pátou třídu na rozhovory, tak jestli si myslíš, že právě to ovlivňuje i to, že ty máš vlastně poprvé tu první třídu, že si takhle budujete ten vztah s těmi dětmi. Že třeba si nenastoupila do třetí třídy a že to je pro vás všechno opravdu pro obě dvě strany nový, i pro ty rodiče. Tak jestli to může být nějak ovlivněné i tím?

Učitelka: Myslíš ten čas strávený na té schůzce?

Já: Ne, myslím celkově ten vztah, který vy si budujete, že je to prostě pro všechny nový.

Učitelka: Jo takhle, no asi...

Já: Že i ty rodiče jsou takový, jak ta maminka říkala, pro mě je to poprvé, takže tak moc nevím, co a jak... Že si asi všichni tak nějak hledáte svou cestu.

Učitelka: Asi máš pravdu v tom, že i oni ze mně cejtí, že to prožívám a oni to prožívají také a tím pádem jsme i jako hodně v kontaktu. Asi když by to nebyla moje první třída a už bych byla ostřílenější, tak já nevím. Je možné že by to nebylo takové. Ale máš pravdu, že i já cítím na sobě, a jenom když si to řekla, tak my jsme si povídaly s holkama o tom, co mají právě ty třetáky a oni říkaly že ty děti byly trochu zaseknuté a nechtěly mluvit. A mně přijde, že tyhle ty děti takový vůbec nejsou. A pak cítím, že to je těžký mít jako začátečník první třídu a vidím spoustu chyb co dělám a přicházím na ně. Ale tohle je jedna z velkých výhod, že opravdu ty děti, jak už od toho září pořád mluví v jednom kuse, až se i stává, že samy si dělají své sebehodnocení a takové věci, tak nejsou nervózní třeba tady u těch schůzek, že v tomhle vidím tu výhodu toho, že jsme spolu od té první.

Já: A tohle mně přišlo, že to bylo strašně moc postavený na tom žákovi, že ty ostatní byly tak půl na půl a že tady to bylo opravdu hezké. Všechno si ten žák měl prezentovat, aby všechno chápal a tak. Tak to bylo takové hezké.

Učitelka: Tak to bylo cílem. Tak jsem ráda, že to vyšlo. Jako bylo vidět, že ty rodiče čekají na moji zpětnou vazbu, proto jsem měla i ten papírek připravený. Mimo jiné to trvalo fakt dlouho nad tím přemýšlet, nad těma papírkama. Protože si o dětech vedu takové záznamy, ale úplně mi nevycházelo to psát celou dobu v průběhu toho pololetí, což byl můj plán. Ale spíš dát jim tu individuální zpětnou vazbu a pak jako vypíchnout to a ten úkol vymyslet smysluplný, tak ono se to nezdá, ale docela to zabralo hodně času.

Já: To určitě, to jsem si říkala, že to jsou věci, tedy pro tebe to musí být jednodušší, když s nimi pracuješ, ale stejně to musí být těžké takhle individuálně na všechno přijít. Že člověk by si řekl, že ty děti zná, ale pak to všechno ještě sepsat. Ještě jestli tyhle třídní schůzky pro tebe byly nějak jednodušší v tom tvém postavení, přípravě? Jestli sis byla jistější? Mně totiž třeba přišlo, že tady jsi opravdu věděla, že jak sis všechno připravila, takže sis byla strašně jistá v tom, co jsi říkala. Že na těch hromadných třídních schůzkách si byla taková nervózní. Jako určitě tím, že stojíš před všemi rodiči, tak to hraje roli, ale že tady to bylo opravdu všechno milý a tvůj projev a vysvětlování bylo hrozně dobrý.

Učitelka: To děkuji, je to asi tím, že já mám celkově ráda takového napojení v tu chvíli s tím člověkem. Takže vlastně cítím, že když jsme s těmi všemi rodiči, tak jsem tady já pomyslná bariéra mezi námi a všichni ty rodiče proti mně a vlastně cítím, že nemůžeme vůbec k ničemu úplně konkrétnímu dojít, jako osobnímu. A že zkrátka takováto schůzka je jenom o sledu informací, který si máme předat jako všichni najednou. Takže i já se cítím trošku nejistá, že na mě kouká tolik lidí najednou a že já všem říkám stejnou informaci. A tady mám vlastně ráda i to, když víš, jak na tebe reaguje ten konkrétní člověk a ty můžeš zareagovat na něj.

Já: Ty tripartity máte zavedeny školou, nebo jste se nějak rozhodli individuálně, že si je povedete?

Učitelka: No, tak po pravdě teď úplně nevím, myslím, že školou. Všichni tady mají tripartity, ale oni je měli vždycky ve čtvrtletí a ve tříčtvrtletí a my jsme se domluvily s kolegyněmi, že úplně nebudeme mít v tom 1. čtvrtletí v té první třídě, a že si je dáme až později. A já jsem si je dala teď, abychom to stihli abys to viděla i ty. Jinak by to bylo až v dubnu. Takže já jsem si to dala jako v pololetí.

Já: Máte je tedy 2x ročně?

Učitelka: Já myslím že 2x ročně. Vždycky právě v tom prvním čtvrtletí a třetím čtvrtletí. A že mezitím jsou právě schůzky se všemi rodiči ty společný. Ale hodně záleží bych řekla na učiteli, že když bych řekla, že chci mít každé čtvrtletí takovouhle schůzku, tak by to nikomu nevadilo. Trávila bych tady hodně času, ale to zas nevím, jak to dělají moji kolegové.

Já: Chtěla jsi vyloženě při těch tripartitách něco sledovat? Jako zaměřit se třeba na ten vztah žák-rodič, nebo abys ukázala tu práci dítěte?

Učitelka: No, já jsem nad tím takhle úplně nepřemýšlela, ale když ty tripartity včera začaly tak mě strašně překvapilo, jak se některé děti vyjadřují a že vlastně někdo se vůbec během celého dne takhle nevyjádří. Ten vztah s těmi rodiči a jak spolu komunikují mě potvrzuje to, co vidím tady v té škole i jak se to dítě chová. Že jeden chlapeček, který pořád kouká kolem sebe a je hodně rozlítanej a je to takovej ten klasicej kluk, tak nakonec tady seděl s tou maminkou a já třeba něco řekla a on říká: „Tomuhle nerozumím, mohla bys mi to vysvětlit?“ Tak odpovídá: „Tak tomu už rozumím a souhlasím s tím.“ A takhle mluvil a mně to zase otevřelo další okénko, jaké to dítě je. Nebo když některé děti nejsou tak soustředěný a vím, že jsem si vždycky říkala, že ale takový asi ty děti budou, že asi to nebude úplně mnou, když jsem přemýšlela nad tím, proč se to děje, tak najednou jsem viděla, že když tady spolu sedí, tak to dělá to dítě i tomu rodiči a že ten rodič říká: „Uklidni se a nehraj si s tím!“ A najednou si říkám, že mi to potvrzuje, že i mezi nimi taková interakce probíhá. A není to jenom tady.

Já: Takže žák se choval jinak. A u rodiče to ti něco přineslo?

Učitelka: Pro mě bylo důležité vědět, jestli ty rodiče něco trápí nebo jestli tam mají v hlavě nějaký otazník, proto tam byla i ta otázka, jestli je zajímavá něco konkrétního a potom jsem si tam psala co třeba u toho říkali, jestli jednou tu otázku...já jsem se ztratila.

Já: Jestli se ten rodič choval nějak jinak...

Učitelka: A bylo pro mě asi důležitý pozorovat tu spokojenost těch rodičů, jestli tam něco je nebo není a celkově asi jak oni na to pohlízejí a jestli to dítě vnímají stejně jako ho potom vnímám já. Že dost často jak jsme si tady o tom povídali, tak třeba ty rodiče tak překvapeně koukali nebo naopak pro ně bylo potěšující, když jsme se shodli. Že si asi i všimli, že než já jsem mohla přečíst to, co jsem měla pro to dítě, tak vlastně už jsme to říkali. A to pro mě bylo hezký, že jsem vypožorovala to stejný, co vypožorovali oni. Nebo naopak i pro mě to bylo cenný v mnoha ohledech ta schůzka. Že jsem se dozvěděla něco, na co my nemáme s těmi dětmi vůbec čas probrat v průběhu dne. A i to, jak byla v té schůzce dána důležitost, že to je ta konzultace a oni přijdou v ten čas a ty rodiče tady budou. Tak se někdy stane, že ty děti, když se jich zeptáš normálně, tak oni udělají jako že nevím. A najednou, jak tady byly ty rodiče, tak nad tím víc přemýšlely a chtěly i ukázat, že nad tím přemýšlejí, tak jsem z nich vytloukla víc.

Já: S čím tedy přicházeli ty rodiče, co je trápilo nebo co chtěli vědět?

Učitelka: Co se týče mě jako osoby, tak já jsem původně měla připravenou otázku, jestli ty rodiče by chtěli mně jako učitelce dát nějakou pozitivní zpětnou vazbu anebo naopak jestli mají nějakou připomínku k tomu, co dělám. Strašně dlouho jsem přemýšlela, jestli jim to takhle poslat, protože já jsem obrovský cíťa a bála jsem se, že když mi tam někdo napíše něco negativního, tak bych to možná neunesla, ale že tady s nimi na tomto místě. Že dost možná by mě to dost rozhodilo. Tak jsem nakonec položila tu otázku jenom tak, jestli mají na mě nějakou otázku. Ale to nebylo proto, že bych to nechtěla slyšet, ale proto že jsem se trochu obávala, jakou bych já měla reakci. Jestli by mi to v tu chvíli nebylo líto, tak jsem tam to nakonec nedala tu otázku. Ale ani včera nikdo nic neměl negativního. Jedna maminka řekla, že by ji možná vyhovovalo, kdybych byla přísnější. A to jsem si všimla, že říkají rodiče, kteří vědí, že musejí nad těmi dětmi držet pevnou ruku. A tím, že moje ideologie je, že děti jsou vlastníci svého učení a hodně se kontrolují a hledáme zpětnou vazbu, jak nám to jde a vlastně úplně striktně nad nimi nestojím. Tak některým rodičům to třeba úplně nevyhovuje v tomhle ohledu. Že jim přijde, že to dítě by pak dokázala víc, když bych já byla pes. Takže jedna maminka mi tohle řekla, že by si přála, kdybych byla přísnější. Možná proto, že se starším synem má tu zkušenost, že byl koncentrovanější, když ta učitelka byla fakt přísná. Takže já se vždy snažím říct, ne přísná, ale důslednější. Takže jenom tuhle tu zpětnou vazbu jsem dostala. (Vysvětlování organizace třídy a její charakteristiky.)

Já: Takže z téhle schůzky pro tebe byla přínosnější příprava. ta byla asi určitě taky náročnější. Tak jak to porovnat s těma hromadnýma?

Učitelka: Tak u těch hromadných jsem si prostě jenom řekla, že udělám výcuc informací, který by ty rodiče měli vědět, a že to bude čistě takový technický. A tady u těch byla ta příprava delší, ale hodně jsem přemýšlela nad těma otázkama, tak aby byly otevřené, a aby nebyla odpověď ano/ne. Ale bavila mě ta příprava víc, protože jsem si asi představovala, jaký to jako bude, a že i mě víc bavila i ta schůzka.

Já: Co by bylo nějaké doporučení pro začínajícího učitele, co ty bys ocenila že bys ve svém začátku věděla? Co by ti pomohlo?

Učitelka: (Příklady k celkovým doporučením učit první rok ve dvou, větší reflexe a hospitace.) A s těma třídníma schůzkama, já nevím, jak kvalitní byly, ale rozhodně mě hrozně pomohlo to, že jsem šla za svým kolegou, který hodně pracuje s tripartitama a

povídala jsem si s ním o tom, jak to plánuju já a on mi na to řekl nějaké své rady. A že jsem si o tom povídala s paní učitelkou, u které jsem měla praxi v první třídě.

Já: A třeba celkově třídní schůzky, a nejen ty tripartity jako úplně od té první hromadné schůzky, takže jestli je něco, že jsi ty někde zapochybovala a teď si říkáš, že kdybys to tenkrát věděla, že se to nemá dělat jinak tak by ses jinak připravila? Uvést nějaké doporučení, které by si ze začátku sama ocenila.

Učitelka: Tak já celkově u těch schůzek jsem i tím, že ta škola je pro mne nová a všechno, tak já jsem si spoustu věcí musela číst, abych na to nezapomněla. Možná příště bych si připravila něco na počítači, že bych si to i sepsala, aby to i ty rodiče viděli, aby to jenom neslyšeli a aby to mohli i vidět. Že bych si ty body sepsala a promítala bych u toho, jak o nich mluvím. Nebo, že bych si napsala záchytný bod a od něj bych se odpíchla. Že bych si napsala jenom skříňky a u toho bych pak začala. Jinak já jsem měla schůzku s mýma kolegyněma před těma schůzkama, kdy jsme si přesně říkaly o čem budeme mluvit, ale bylo to takové v rychlosti a určitě by mi vyhovovalo se sejít s nějakou mojí kolegyní na dýl. Třeba na hodinu a pak si říct, co je potřeba říct těm rodičům i ty technické věci víc slyšet. Pak jsem byla u té kolegyně, u které jsem se byla podívat na náslech, tak aby mi pomohla s tím, s čím si já třeba nevím rady. A ona mi úplně přesně říkala své „knowhow“ a já jsem to tak ocenila. Mě to tak posunulo, že ona mi úplně konkrétní věci říkala. Že když ti někdo řekne: „nezapomeň, že bys u třídních schůzek měla být otevřená a mluvit osobně,“ tak ty si představíš něco vesmírného a úplně nevíš. ale když ti někdo řekne, ať se nebojíš udělat “informační sendvič“, a co s tím, tak bych ti řekla, že to je super zpětná vazba, vědět konkrétní věci a proč to tak je. To by mi pomohlo. Nevím, jestli jsem ti na to správně odpověděla, ale to je to, co mě napadá.

Já: A tři nějaké nejobtížnější věci, které pro tebe byly nejobtížnější zvládnout co se třídních schůzek týče?

Učitelka: Základní věc číslo 1, která je pro mě strašně těžká, je časová náročnost a to, že jsem dneska přijela v 7 hodin do školy a jsem tu už víc než 12 hodin. To, že se musím ještě teď připravit na další schůzky, které jsou zítra. Já jsem to schválně nedělala předem z toho důvodu, abych to i já měla sama v živé paměti a abych to dělala aktuálně. Že to, co jsem říkala těm dětem, tam sepisuji den předem abych tady nečetla něco, co jsem si sepsala před týdnem a do toho příprava na další den. Že na sobě cítím, že zanedbávám trochu ty přípravy, takže je to hodně dlouhý v tomto, a i v té energii. Určitě i v té

administrativě, tohle všechno naplánovat nějak to zmanažerovat. Že vlastně včera jsme tu měli 10 minut zpoždění a dnes to bylo o 20 minut. Takže asi umět ty rodiče utnout, to já zas neumím. To i proto, že mi přijde podstatný to, co mi říkají, že mi to je líto. Takže ta energie tomu věnovaná a to, jak je to takhle náročný. Určitě to, jak mezi tím nejsou pauzy, takže dneska to bylo skoro tři hodiny v kuse. Ale zase třeba ty děti, které tady byly včera, byly takový nadšený, a i oni byly rádi, že jim věnuji svoji energii jenom jim.

Já: A nějaká obtížná věc, třeba na těch hromadných schůzkách?

Učitelka: Možná reagovat na nějaké otázky, na které nejsi připravená a umět zareagovat tak, aby to bylo vyhovující pro všech těch čtyřicet rodičů, co tu v tu chvíli sedí. Já cítím, že musím komunikovat jinak, že musím mluvit víc obecně, to je asi těžké. A párkrát jsem to teď cítila. Zachovat soukromí ostatních, a to že někdo tady se mnou chce řešit problém co se stal mezi dvěma dětma, tak já nemohu říct, jak se k tomu staví jiná maminka a co to dítě, protože bych tady rozebírala osobní věci někoho jiného. Takže já tak akorát maximálně můžu říct, co si o tom myslím já, jak to asi zhodnotilo to dítě, co tady sedí, ale nemůžu tady rozebírat třetí stranu. To jsem dneska cítila jako poměrně těžký. Nemůžu říct: „To je pravda, ona Darinka věčně děla to a to.“ Ale můžu říct: „Na tom pracujeme, vím o tom,“ a zareagovat takhle. To pro mne bylo asi těžký. (Shrnutí uvedených příkladů.)

Já: A ještě jestli ty naše rozhovory, to sezení, jestli ti to pomohlo. Že jsi o tom třeba více přemýšlela nebo jestli ti to něco přineslo?

Učitelka: Teď zpětně když si povídáme?

Já: No tohle povídání, jestli to i pro tebe mělo nějaký přínos?

Učitelka: Jo, no určitě. Protože jinak já si všechno nosím v sobě a přemýšlím nad tím a určitě je pro mě hezký, si s někým, popovídat. I ty, když máš cílené otázky tak je to jiné, než když mi někdo řekne, co si myslí. A když ty přesně máš otázky pro mě konkrétní, tak to mi určitě pomohlo si to utřídit v hlavě nebo co vlastně pro mě bylo těžký. To víš že ano, samozřejmě.

Učitelka B

Já: Tak proč sis vybrala tenhle typ schůzek rodič-žák-učitel?

Učitelka: Tak za prvé je to tím, protože ne úplně stoprocentně znám rodiče, takže jsem se i tímhle způsobem chtěla s nimi seznámit. Za druhé jsem si to chtěla vyzkoušet. Je to něco

nového. Člověk to vždycky slyšel o třídních schůzkách, ale chtěla jsem si vyzkoušet něco jako novinku. A za třetí, a to hlavně, jsem byla zvědavá na to, jak ten rodič s tím dítětem budou na sebe reagovat. Takhle se to vlastně dozvím.

Já: A když už jsi tady toto naznačila, došlo ti, že ten žák se choval jinak?

Učitelka: Asi ano. Je pravda, že třeba ta holčička byla trochu nervóznější, protože to je něco jiného, protože jsme tu tři, povídáme si, takže to může být i částečně tím, že se chovají jinak, ale určitě je to něco jiného, než když jsou ve třídě, kde je kolektiv spolužáků, než když jsou s dospělými osobami. Toho jsem si také všimla, že Eliška byla vždycky nervózní z té odpovědi a koukala souhlasně na maminku, takže byla nervózní.

Já: Na co si cílila při těchto třídních schůzkách, že ty první byly jen informační.

Učitelka: Tady jsem chtěla položit ty otázky, které byly předem připravené s tím, že mám tuhle třídu dá se říct, jen tohle čtvrtletí. Učila jsem tedy ještě chvíli v červnu, tak i to byla dobrá diagnostika toho, co mají děti rády, ve kterých předmětech si věří a v kterých ne, občas jsem se dozvěděla překvapující informaci. Samozřejmě, že člověk ví, že děti, které mají třeba jedničku a třeba dobré známky, tak pak v matematice si věří. Nebo naopak jsem si myslela, že děti to nebaví a oni nakonec přiznali že je to baví. Mám pocit, že jsem ty děti osobně poznala, tedy ty, které na konzultace přišli a byl tam taky ten prospěch a chování, hlavně u těch dětí. Takže nevím, jestli je to tím, že jsem mírná, nebo čím to je, že mi přijde že ty známky jsou většinou jedničky a dvojky, spíš opravdu jen ty jedničky, občas jedna mínus, takže ani ten prospěch se zatím ani moc řešit nemusí. Takže spíš to bylo poznat více žáky, poznat více rodiče, případně řešit nějaké to chování.

Já: Takže spíše takové zhodnocení toho čtvrt roku, co jste spolu strávili?

Učitelka: I jsem se tedy snažila sejít tak, vždycky jestli je něco, co museli doma probírat více, že jim nestačila jen ta přítomnost ve škole, to zase byla důležitá zpětná vazba pro mě. Zatím co tu byli rodiče tak mi říkali, že buď ne, nebo že třeba jen ta hudebka.

Já: To tedy většinou zaznívala ta hudební výchova.

Učitelka: No a zase teď tady překvapivě ta holčička řekla, že ji ta hudebka baví. Takže to já jsem vždycky ráda, že takhle aspoň objevím, koho to baví a koho ne.

Já: Jak by si zhodnotila tyto schůzky?

Učitelka: Ty konzultace, ty tripartity, zatím velmi dobře. Musím uznat, že se mi dobře s těmi rodiči spolupracovalo, a mluvilo jasně, že některé věci byly spíš takové, že

odpovídali nevím, tak to je potom těžší, ale jinak mám z toho dobrý pocit a jsem nabuzena udělat je znovu.

Já: Takže tento způsob ti vyhovuje rozhodně víc než ty hromadné třídní schůzky?

Učitelka. No to se asi úplně říct nedá, protože věci, které jsem řešila na těch hromadných třídních schůzkách byly opravdu jako věci toho hromadného typu, že bylo ideální, že byli všichni najednou a já jsem z toho co nejvíce řekla lidem najednou. Takže mi asi přijde ideální ta kombinace, nebo pokud by nebyly hromadné schůzky, tak poslat nějaký delší mail, nebo poslat jim nějakou tu prezentaci, co jsem měla na třídních schůzkách. Tak jako sepsat jim to, protože se stejně jim za ten čtvrtrok nebo půlrok stanou věci, které jsou potřeba probrat.

Já: Takže nějaká pozitiva a negativa z obou těch průběhů těch třídních schůzek? Že tam jsou to takové obecné věci, co se řeší a tohle že je pro tebe opravdu spíš přínosnější?

Učitelka: No tak je to samozřejmě lepší, protože já bych mohla to vzít a všechno jim to napsat emailem. Ale zase přijde mi, že když to vyřešíme rovnou a já tu budu stát před nimi a budou mít nějaké dotazy, rovnou se mě zeptají a více hlav více ví. Takže v tohle je hlavně výhoda těch hromadných schůzek. A neumím si představit, že bych musela ještě všechny ty věci řešit jednotlivě s každým rodičem, takže každé má své pro a proti. Na těch hromadných se většinou potom, když řeknu že je konec třídních schůzek a kdo by ještě chtěl něco projednat, tak ať počká a potom se tu utvoří fronta a je to takové, že tu s nimi musím mluvit potichu, aby ti ostatní neslyšeli. Ti ostatní čekají, takže v tomhle je zase fajn, domluvit se individuálně na nějakém termínu a potom už ty věci řešit individuálně.

Já: A z toho typu těch tripartit třeba nějaké tři situace, které ti v komplexu s těmi rodiči vyvstanou na mysl? Nějaké určité konkrétní situace?

Učitelka: Tak když to řeknu hodně obecně, tak určitě se stalo to, že jsem byla z někoho překvapená. To ať už jsem říkala, že nějaký ten předmět, že najednou nějaké děti řekli, že tohle mají nebo nemají rády, ale ty bys asi chtěla slyšet spíše o těch rodičích... Ale taky mě třeba překvapilo, jak ty rodiče reagují a někdy jsem si říkala, jak třeba nereagují, že mi přišlo, že nějaké dítě sebou furt šilo a dělalo tam něco s rukama atd. a ten rodič mu vůbec nic neřekl, nechal ho. A teď já jsem byla v té pozici, že jsem ho nechtěla nějak okřikovat nebo napomínat ať jako tohle nedělá, protože tam byl ten rodič, že teď by si ho měl hlídat ten rodič. Takže tohle se mi zrovna stalo, a to mi přijde jako jedna z věcí, co

jsem si říkala, že se musím držet abych něco neřekla, že jsem chtěla, ale říkala jsem si ale je tady ten rodič a bylo by to trapné.

Já: Takže to je, jak nereagovali rodiče. A pak si ještě říkala že jsi byla překvapená z toho, že nějak reagovali?

Učitelka: No někdy ta jejich reakce, ale teď si asi nevzpomenu jako na něco konkrétního. Nebylo to asi nic takového extrémního nebo tak.

Já: A jak si se cítila během těch třídních schůzek? Jak si říkala, že každá ta schůzka byla jiná tak jestli by si to mohla nějak znovu popsat, jak jsi vnímala a jaké si měla pocity z rodičů.

Učitelka: No hodně to záleželo na tom, s kým to bylo, a právě dnes se právě stalo, že tady sice bylo přítomno pět lidí, tedy všech tří dětí, nebo dvě děti navíc, ale dva rodiče. Ale asi tím, že to byli introverti tak to bylo takové, že každý nevěděl, co má moc říct, včetně toho dítěte, které bylo taky introvert. Ten často odpovídal nevím, tak to bylo pro mě také těžší. No, jak na to reagovat, nemůžu ho ani nutit k odpovědi ani on by vlastně neodpověděl, prostě řekl nevím ať už to bylo, protože nevěděl nebo nad tím nechtěl přemýšlet nebo cokoliv. Tak tohle bylo takové nepříjemné.

Já: Tak s tím se těžko pracuje, když ta odpověď tam není.

Učitelka: A potom když je vyprovázím, nebo když je naopak přivádím sem, tak si říkám, aby nebylo jenom trapné ticho, protože nemáme zase vyloženě nějaký kamarádský vztah s těmi rodiči. Pořád je to na nějaké oficiální úrovni no, takže záleží jak kdy, ale jako celkově musím říct, že jsem se cítila dobře na těch konzultacích. Byla jedna konzultace, ale to přišla maminka bez dítěte a řešily jsme úplně jinou věc. Maminka nesouhlasila s poznámkou, kterou jsem ani já nedávala, ale to byla má chyba, že jsem ji rovnou neodkázala na tu kolegyni, co tu poznámku dala, i když jsem teda třídní. A to bylo nepříjemné, ale protože se řešilo takové nepříjemné téma, ale to už je něco jiného To jsem ani nevěděla, jak reagovat apod. To byla má chyba, že jsem ji rovnou měla poslat za kolegyní, a ne řešit to s ní sama.

Já: Takže jste to tu řešily a pak jsi ji poslala za kolegyní?

Učitelka: No, no. Mně přišlo, že ona celou dobu čekala abych řekla něco v tom smyslu, že mně osobně se ta poznámka taky zdá přísná, že by jako tohle ráda ode mě slyšela,

Já: A ty jsi vlastně souhlasila s ní, že to bylo takové neoprávněné vůči dítěti.

Učitelka: No a byla trošku až taková útočná, a i trošku ne že vyhrožovala, ale říkala že klidně kdyby chtěla, tak by to mohlo jít i dál za paní ředitelkou a tak. Takže tohle bylo nepříjemné, ale co se týče těch čtvrtletních tripartit, tak tam takový žádný problém nebyl.

Já: A to byla první takováhle nepříjemná situace s rodičem?

Učitelka: Jo, dá se říci že jo.

Já: A vypořádala si se s tím tedy jak?

Učitelka: No, co se týče mě osobně, tak mě to docela sebralo, protože to byla první taková opravdu nepříjemná situace.

Já: Já se omlouvám, byla to ohlášená situace?

Učitelka: Jo, bylo to ohlášené. Byli jsme domluvené.

Já: A připravovala ses tedy nějak?

Učitelka: Ani ne. Ona mi prvně napsala mail jako o tom, co si myslí. Ten jsem si přečetla, a i s někým konzultovala, ale vyloženě jsem se nepřipravovala, co jí budu odpovídat, což byla možná chyba. Asi jsem se v první řadě nemusela s ní vůbec potkávat, protože jsem tu poznámku nedala já. Jinak potom byla ještě jedna věc, co jsem s rodiči prvně řešila přes email a trošku mi to bylo nepříjemné, ale maminka ten mail napsala slušně a potom přišla. Pak asi hodinu jsme mluvily a já jsem se toho hodně bála, a nakonec to bylo, dá se říci, relativně příjemné. Spoustu věcí jsem se o té holčičce dozvěděla, takže jsem potom získala trošku jiný pohled na tu holčičku, o které jsme mluvily. I to potom bylo o tom, že ta maminka si o mně chtěla zjistit nějaké věci, takže se mě ptala na názor, na hodnocení a takové věci, ale bylo to nakonec příjemné. I když jsem se toho nejdříve obávala. (Dořešení problémů s poznámkou. E-mail byl přeposlaný kolegyni, věc se stále řeší. Debata o účasti rodičů, účast spíše maminek.)

Já: Chovalo se to dítě jinak tady na schůzce, než ve třídě? Dalo ti to nějaký větší vzhled do té třídy?

Učitelka: No to jsem říkala, že se chovaly jinak. Ale stejně vím, že zítra přijdou do školy a budou to ty stejné děti. To asi nezměnilo můj názor nebo pohled na ně.

Já: A říkala jsi, že tyto třídní schůzky ti vyhovovaly o něco více, ale že je lepší to skloubit s těmi klasickými.

Učitelka: Tedy jako nevýhoda těch konzultací je, že mi to zabere více času. Je tam větší příprava nebo minimálně, já jsem dělala ty dotazníky předem a potom jsem to rozdávala dětem i těm rodičům. Největší nevýhoda je tu asi ten čas, že člověk tomu musí věnovat mnohem více času, než těm hromadným třídním schůzkám. Zase ne všichni rodiče se mi přihlásili, zatím to vypadá tak, že z 25 žáků dorazilo na konzultaci 14.

Já: A tobě přijde, že tenhle způsob, ten vztah učitel–rodič, tak že vás to někam posunulo?

Učitelka: Určitě. Myslím si, že to bude oboustranné, že to pro mne bylo přínosné, že jsem poznala ty rodiče a něco nového se dozvěděla, a i sem chtěla, aby ty rodiče se zároveň dozvěděli něco o mně, jak já s těmi dětmi jedním, co je pro mě důležité, na co se jich vyptávám atd. Že jsem to brala i tak, že rodiče se dozvědí něco o mně a myslím si, že je důležité, aby rodiče věděli, jaký typ učitele děti učí.

Já: Ještě něco si chtěla říct, nebo jsi byla nějak vyloženě nervózní? Třeba když byly první tripartity?

Učitelka: Jo asi před prvními jsem byla více nervózní, teď už asi ne. Teď už to byla asi dvanáctá, tak už asi ne. Určitě se to zlepšilo a člověk je více připraven, nebo už se i člověk ptá na pořad ty stejné otázky.

Učitel C

Já: Jestli si se na ty tripartity připravoval nějak jinak než na ty hromadný třídní schůzky? Jak to pro tebe bylo jiný?

Učitel: No, napsal jsem si takový ten tahák, takže to jsem vlastně viděl u kolegyně a připravilo mě to k tomu, aby se při těch schůzkách něčeho mohl chytit, aby to nebylo takové plácání o tom, co mě napadne a že na spoustu věci zapomenou, tak tohle mi pomohlo. Napsat si to v bodech přesně ke každému předmětu, čeho se chci dotknout, plus ještě tam měli to, že ty děti psali tři věci, za které se chtějí pochválit a tři věci, ve kterých by chtěli přidat.

Já: To už si měl tedy připravené před tím?

Učitel: Přesně, to už psali ten týden před tím, takže takhle jsem se na to připravoval.

Já: A zhodnotil bys je jak oproti třeba těm hromadným třídním schůzkám, ale i tak celkově?

Učitel: Je to lepší v tom, že tam máš ten čas říct individuálně každému tomu žákovi nebo těm rodičům, co potřebuješ. No jinak jsem s tím byl asi spokojený. Nevím zas, jak u koho to mělo efekt. U některých žáků tam asi nepomůže ani když si to řekneš s rodiči, někdo bude bordelář pořád. Ale tak aspoň to pomohlo třeba v tom, že já ty rodiče vůbec neznal, tak jsem s nimi poprvé mohlo navázat individuálně kontakt. No jinak ten charakter u toho je úplně jiný než ty třídní schůzky.

Já: A vyhovuje ti to víc tyhle tripartity? Proč třeba?

Učitel: Tak určitě je to časově náročnější.

Já: Bylo to pro tebe přínosnější třeba?

Učitel: Jako určitě to pro mě bylo přínosný v tom, že to byla první zkušenost.

Já: Takže ti to přineslo co?

Učitel: Nebo takhle spíš, třeba první den mi přišlo, že to nebylo takový jako v té polovině třeba ty konzultace. Že tam už jsem přesně věděl, co chci říct, takže se určitě v průběhu toho zlepšovala kvalita toho, jak jsem to vedl.

Já: Takže výstup a organizace toho celého. Tripartity tu máte školou nařízený, nebo si se sám rozhodl?

Učitel: No, jako měli to všichni učitelé, je za to myslím 200,- Kč za jednu schůzku, no a není to tedy úplně povinný. Ty rodičům dáš nějaké termíny a oni nemusejí přijít, ale ode mně přišli snad, až na jednu, všichni rodiče. No ale říkám, není to úplně povinný, ten učitel si to může případně domluvit, jak chce, i tu délku.

Já: Takže je to pak na tobě, jak si to udělá?

Učitel: No to potom odevzdáváš ten podpisový arch a na základě toho ti to proplatí vedení.

Já: Takže nějaký cíl, co by jsi chtěl třeba vyloženě sledovat při těch tripartitách?

Učitel: Tak asi si říct s tím žákem, kde potřebuje přidat.

Já: Takže se to vyloženě zaměří na toho žáka. Všiml sis třeba nějakého rozdílného chování těch rodičů nebo těch žáků?

Učitel: No určitě spíš žáků. Tak ten žák si tam spoustu věcí odkývá, spoustu věcí si i sám řekne, ale potom ne vždycky ten reálný dopad do té třídy je takový, jaký si sám řekneš. Je tam prostě jiné to, že tam je rodič, učitel, tedy 2 dospělí a ten jeden žák.

Já: A zjišťoval sis předem, že pro nějaký lepší chod schůzky by si měl začít třeba pochvalou nebo nechat nejdřív prostor tomu rodiči? Někaké takové kroky, co by tu schůzku měly provázet?

Učitel: No je pravda, že to bylo dost individuální, že tam většinou poznáš na začátku, jestli ten rodič přijde a spíš čeká co přijde, tak jsem začal tou osnovou a pak postupně jsem se zeptal toho žáka a toho rodiče. Anebo jestli to byl rodič, který už měl třeba hned něco na jazyku, takže jsme začali tedy tím, co on chtěl řešit a pak se ta struktura úplně rozhodila, že jsme řešili něco víc důležitého, pak míň důležitého a vlastně jsme to řešili úplně v jiném pořadí. Že třeba něčeho jsme se nedotkli, protože já jsem o tom nepotřeboval mluvit, takže si myslím že tam je to hodně individuální.

Já: Takže i tím vystupováním rodiče se to hodně liší (délka schůzky po 15 minutách někdy byly mezery, takže nebylo problém to prodloužit) Někaká nepříjemná situace?

Učitel: No, když se třeba někdy řešil nějaký problém, tak to ještě neznamenal, že to byla nepříjemná situace. Že i když to byly obsahově nepříjemné věci, tak ta forma byla pořád v pohodě. Že i když se řešil problém, tak se řešil normálně.

Já: Já jsem byla na Dominikovi, Sáře a Kláře a myslím si, že právě jedna z těch maminek nebo já teď nevím u koho to bylo...

Učitel: Tam u té Sáro, ta má to IVP (individuální vzdělávací plán).

Já: Tak tam bylo vidět, že i ta maminka je hodně angažovaná a že i ona se hodně zajímala, že se i různě vyptávala tebe. Tak tam si se cítil jak?

Učitel: Tak určitě to může být trochu nepříjemné, než když se ten rodič na nic neptá, ale zase na druhou stranu, když ten rodič nemá vůbec žádný zájem, tak potom s ním je ta spolupráce taky těžká. Nevadí mi, když se mě takhle ptají. Měl jsem tu možná jednu maminku, která se ptala stylem, jestli nemůžou mít víc zápisů v sešitě, že se ptala jako mě, jestli bych nemohl něco změnit. A to jsme si tak nějak vysvětlili, jak já to myslím a proč to tak dělám.

Já: Mně právě přijde, že u tebe to působilo strašně dobře. Že ty máš ty svoje kroky, a to co děláš promyšlené a jsi ochotný hned všechno obhajovat a vysvětlovat.

Učitel: No, jinak to asi ani nejde.

Já: No, ale že je opravdu vidět, že to, co děláš máš nějak promyšlený a má to určitý důvod, proč to tak děláš. Takže si myslím, že to i tak působí na ty rodiče.

Učitel: Tak to jsem rád a snad jo. Co říkaly kolegyně, tak tyhle ty rodiče jsou docela rejpvavý. Nejsou to takový rodiče, kterým by to bylo úplně jedno. Možná i potom, co je měl ten učitel, tak mají větší zájem, takže tam s tím musí člověk určitě počítat. Ale zase musí mít člověk tu hranici, že tady jsem učitel já a mám pro to nějaký důvod, proč něco dělám a nemůžu tady kvůli každému rodiči všechno měnit. (Otázky rodičů při druhých hromadných schůzkách, jestli by nemohl učitel psát domácí úkoly přes hromadnou elektronickou žákovskou, že to takto funguje při angličtině, kde to takhle paní učitelka píše, učitel rodičům vysvětlil že je to jejich starost, že nechce, aby to byla starost jeho a jejich.) Jestli já to napíšu a oni se podívají, ale aby to byla starost dětí. Takže vysvětleno a objasněno.

Učitelka D

Já: Proč jsi se rozhodla pro uskutečnění tripartit?

Učitel: No, protože to máme nařízený jako škola, každý půlrok si myslím, se to organizuje.

Já Tohle byla vlastně tvoje druhá zkušenost, tvoje druhá sešlost, tak bych se chtěla zeptat, co sis dala pro tyto schůzky za cíl, protože byly postavené na jiném principu, než ty začínající třídní schůzky?

Učitel: Tak to bylo hodně individuální, u někoho jen informovat o tom, jak si žák vede a u někoho vyřešit i nějaký problém, eventuálně se domluvit na nějakém doučování, nebo návštěvě psychologické poradny a tak dále.

Já: Takže ještě nějaké konkrétní příklady?

Učitel: No, takže třeba právě u Tondy jsme se domluvili, že půjde do pedagogicko-psychologické poradny, s tím že má podezření na ADHD, aby se vyřešilo že neposlouchá a vyrušuje a tak dále, takže jsme sestavili plán pedagogické podpory, který potom dostali tam v poradně.

Já: Takže sis sestavila určité body u určitých dětí, co se bude projednávat?

Učitel: Ano, záleželo na každém dítěti, někde nebylo nic k řešení a byla hotová schůzka během 10 minut.

Já: A co zajímalo rodiče?

Učitel: Škola v přírodě, jak omlouvat žáky přes elektronickou žákovskou a na čem by měl žák zapracovat.

Já: Takže více se řešilo i takových těch „problémových“ žáků, nebo když tam byly nějaké problémy. Jak bys celkově tripartity zhodnotila?

Učitel: Určitě kladně, protože to bylo teprve druhé setkání s rodiči, takže jsme se trochu víc poznali, řekli si své názory ohledně dětí, a i třeba vyučování, takže za mě rozhodně kladně.

Já: A cítila jsi tam nějaký posun v tom vztahu rodič-učitel?

Učitel: Jo, tak mi jsme neměli žádný problém, bylo to většinou milé, takže určitě to hodnotím taky kladně.

Já: Chovaly se ty děti nějak jinak než ve třídě? Byl tam nějaký rozdíl v jejich chování?

Učitel: Chovaly se hodně jinak, byly většinou nervózní. Akorát jedna žačka, která se ve třídě moc neprojevuje tak se naopak rozpovídala a byla před tou maminkou taková živá. Spíš se jako předváděla mi přišlo. Jinak byly nervózní a nevěděly, co říct a ostýchaly se, tohle byla fakt výjimka ta žačka.

Já: A jak jsi sledovala vztah rodiče a dítěte, jak ti to pomohlo, když jsi mohla vidět jejich interakci?

Učitel: To bych ani neřekla, že jsem nějak hodnotila a vnímala. Asi jsem to nechala úplně na nich, to je jejich věc, jak komunikují. Neviděla jsem tam žádný problém.

Já: Byla tam nějaká jiná příprava, než na ty první třídní schůzky?

Učitel: Prošla jsem si jednotlivé písanky, jednotlivé testy, podívala jsem se co jim chci říct, na čem je třeba pracovat. Takže každému dítěti jsem věnovala čas, abych si o něm napsala základní věci.

Já: Cítila si se při těchto třídních schůzkách tedy nějak líp?

Učitel: Jo určitě jo. Nebyla tam taková ta nervozita a věděla jsem o čem budu mluvit. Hlavně záleželo na mně, o čem budu mluvit, ta první schůzka byla že jsem to prostě nečekala a nějak jsem se na to nepřipravovala. Tahle byla v tomhle ohledu lepší.

Já Možná ještě jestli se ti vybavují nějaké situace z těch setkání se všemi těmi rodiči?

Učitel: Jako něco konkrétního? Jedna maminka s tatínkem přišli s tím, že se jim nelíbí učebnice češtiny, což jako iniciovali už docela dlouho. Tak ačkoliv jsem nepochopila proč, takže to se pak jako řešilo s panem ředitelem, který chtěl slyšet můj názor, takže to víceméně stejně skončilo na mně. Já to diskutovala s kolegyněmi a ty říkaly proč se rozhodly pro toto vydavatelství. A já s nima souhlasím, takže jsme zůstali u tohoto nakladatelství. Na schůzce s Májou byla i speciální pedagožka a tak jsme se domluvily, že Mája navštíví poradnu, kde jí tedy našli dyslexii, dysgrafii a ADHD, takže to se taky vyřešilo díky té schůzce.

Já: Je něco, co by ti v tvých začátcích pomohlo a byla bys ráda, aby ti někdo sdělil? Nějaká doporučení?

Učitelka: Nemyslím. Každý schůzka může být jiná, proto si to člověk musí zažít.

Já: Uveď 3 nejobtížnější věci, které pro tebe byly těžké zvládnout.

Učitelka: Komunikace s rodiči, hlavně s těmi, co jsou přespříliš aktivní. Pak vystihnout, co je důležité sdělit o jednotlivých žácích. Že když se s tím žákem poznáte blíže, tak už to pak jde líp, ale nejdřív je těžký to určit. A působit nějak příjemně.

Já: Byly ti naše rozhovory a setkání něčím přínosné?

Učitelka: Nevím.